

MHB 1646

VILVAKOK LÁGA

1992. SZEPTEMBER

TARTALOMJEGYZÉK

Évfordulók nyomában

Lak István: 50 éve halt meg Móricz Zsigmond	3
Sajtófigyelő: Világtalan szellemiség	6
Felhívás nemzetközi pályázatra	9
Vak szerző műve:	
Schiff Ervin: A világ legnagyobb tenoristája (novella)	10
Technikai újdonságok látássérülteknek	14
Lak István: A Lajtán innen és túl	16
Dr. Orlicki János:	
Gyilkosság áldozata-e Makszim Gorkij?	20
Horoszkóp	22
Könyvismertető: Dr. Domonkos János: A hazai könyvpiac	
látványos sikere — a Csang-könyv	23
Mac Jameson: Előléptetés-minden áron (Folytatás)	24
Mihail Zoscenko: A násznép	
(Oroszból fordította Rab Zsuzsa)	26
Megyei tudósítások	
Csik Lajos: Jubileumi ünnepség Somogyban	28
Nagy Tibor: Helyiségavató ünnepség Zalában	28
F-né Hidvégi Andrea: Dianetika — az elme tudománya	30
Pis Mátyásné: Kötésminták	31
Pinviczki György: Búcsúzunk Nagy Györgynétől	32
Túrkevei nyaralás	32
Hirdetések	33

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének havi folyóirata. Felelős kiadó: Erhartné dr. Molnár Katalin. Felelős szerkesztő: Bartha Zsuzsanna. Szerkesztőségi munkatársak: Kas László olvasószerkesztő, Lak István szakmai szerkesztő. Kiadóhivatal: 1146 Budapest, Hermina út 47. Telefon: 1-210-440/14 mellék. ISSN: 0209-6765. Előfizethető a megyei szervezeteknél: egész évre 120 Ft-ért (a tárgyévét megelőző év november 30-ig), félévre 60 Ft-ért (a tárgyév II. féléve előtti május 15-ig).

Lak István

50 éve halt meg Móricz Zsigmond

3

Irodalmunkban Jókai Mór és Mikszáth Kálmán mellett a legnagyobb novella-regényíró, realista prózairodalmunk kimagasló alakja. A kritikai realizmus beteljesítője. Általános- és középiskolát, színházat, valamint utcákat neveztek el róla. Hírnevét (írásai mellett) a belőlük készült filmek is növelték.

Móricz Zsigmond 1879. június 29-én született egy szatmári falucskában, Tiszacsécsén, mely a népköltészet művelése terén igen gazdag táj volt akkoriban, de még manapság is. Apja, Móricz Bálint a feltörekvő parasztság eszméivel szimpatizált. Anyja, Pallagi Erzsébet református paraszti családból származott. A szülők mindent megtettek hét gyermekük taníttatása érdekében. Zsigmond az elemi iskola

után különböző helyeken folytatta tanulmányait, így Debrecenben, majd Sárospatakon, végül Kisújszálláson érettségizett; mindenütt református szellemben nevelkedett. Diákéveit későbbi írásaiban örökítette meg. A debreceni időszakot a „Légy jó mindhalig”-ban, a sárospatakit a „Kamaszok”-ban, a kisújszállási éveket pedig a „Forr a bor” és a „Bál” című regényében jeleníti meg. Az érettségit követően előbb teológiai, majd jogi, végül bölcsészeti stúdiumokat folytat, azonban a tanári diplomát nem szerezte meg. Debreceni tanulmányai alatt vállalt első ízben újságírói munkát.

1900 őszén költözött Budapestre, ahol tanulmányainak abbahagyása után megélhetési gondjai miatt különböző hivatalokban vállalt munkát. 1903-tól már mint újságíró tevékenykedik. 1905-ben feleségül veszi Holics Jankát, egy felvidéki bányatisztviselő lányát. Felesége regényeinek, novelláinak, drámáinak hőse, ihletője volt. Gyermekai közül András 5 éves korában meghalt, Rozsnyón temették el. Leányaik Lili és Virág; ez utóbbi szintén neves író lett.

Móricz Zsigmond első írásaiban még a két nagy előd: Jókai és Mikszáth hatása érvényesül, nehezen tud búvkörükből szabadulni. Első próbálkozása az Erdők-mezők virágai című verses állatmese-gyűjtemény. Igazi mondanivalójának megtalálásához népköltészeti gyűjtőútjai vitték köze-

MÓRICZ ZSIGMOND

1879 – 1942

A MAGYAR REALISTA REGÉNYÍRÁS NAGY ALAKJA
A MAGYAR PARASZTSÁG VÁLTOZÁSON ÉLLETENEK
ELSŐ ÁBRÁZOLÓJA

4

lebb. 1903 és 1908 között minden évben hónapokig járta szülőföldjének falvait, a szatmári, beregi helységeket. Több ezer dalt és mesét gyűjtött, azonban a gazdag anyagból egyetlen kötetet sem jelentetett meg. Gyűjtőútjai során megismeri a népsorsát; a dalok és mesék helyett jobbra csak ez érdekli. Igazi egyetemének ezeket a tapasztalatszerző útjait tartotta. Ezen élményanyagait dolgozta fel legtöbb művében. Az igazi hangját megtaláló Móricz Zsigmond a Hét krajcár c. művével mutatkozott be, mellyel egy csapásra ismert íróvá lett. E műve a Nyugat c. folyóiratban jelent meg 1908-ban. Ettől kezdve az irodalomnak szentelte életét. Szoros barátságba került Ady Endrével, az akkor már ismert költővel. A Nyugat munkatársa 1933-ig, ebből az utolsó három évben Babits Mihállyal együtt a lap főszerkesztője.

Munkabírása, teljesítménye átlagon felüli. Az ország minden tájának és a nép minden rétegének problémáját saját tapasztalatai alapján akarja megismerni. A Hét krajcár megjelenése serkentette alkotói ambícióit. Ezen időszak terméséből említsünk meg egynehányat:

Novellák: Tragédia, Tavasz szél, Szegény emberek. Regények: Harmatos rózsza, Sárarany, Az Isten háta mögött. Ezekben a századforduló magyar falujának életéről, gondjairól ír. Fáklya c. regényében pl. az 1910-es, Ökörítőban történt emlékezetes tüzesetet dolgozza fel. Abban az esztendőben a községben egy hatalmas csürben táncmulatságot rendeztek. Mulatság közben a pajta kigyulladt, ám annak legtöbb ajtaja zárva volt. A lángok gyorsan terjedtek, a helyiséget füst borította, kitört a pánik. A szörnyű tragédiának 325 halálos áldozata és 99 sebesültje volt.

Természetesen a könnyebb műfajban is készült néhány kiváló alkotása, köztük a Sári bíró c. vígjáték és a Nem élhetek muzsikaszó nélkül című népszínmű.

Az első világháborúban haditudósítóként vett részt. A harctérről írt riportjaival megdöbbentő képet adott a katonák szenvedéseiről. Lelkes híve volt az 1919-es forradalomnak, ekkori riportjai a forradalmárokkal való szimpatizálást tükrözték. A Horthy-korszakban a forradalomban vállalt szerepe miatt cikkeit csak a Nyugat merete közölni.

Első feleségének halála után, 1926-ban feleségül vette Simonyi Mária színművésznőt, darabjainak színpadi megtestesítőjét. A színésznőtől később elvált. Munkássága az 1920-as években ugyancsak rendkívül termékeny. Tanulmányokban, riportokban, drámákban, novellákban és regényekben formálta meg kora valóságának művészi képét. Regényeinek egyik csoportjával a tiszta emberi eszmény-

hez való hűségéről vall: Légy jó mindhalálig, Pillangó. Dzsentrí tárgyú művei az úri világ lealkonyulását jövendölik, jelenítik meg, ezek: Úri muri, Forró mezők, Rokonok, Kivilágos kivirradtig. Kiemelkedő műve az Erdély-trilógia. Munkásságáért Krúdy Gyulával együtt 1930-ban Rothermere-díjat kap.

A harmincas évek gazdasági válságának idején egyre világosabban látta az uralkodó osztály és a néptömegek közti ellentéteket. Olyan paraszti hősöket keresett, akikre lehetett építeni. Az elkövetkezendő időkben a parasztságnak vezető szerepet szánt. Ekkori témáit a népi életből meríti. Megjelenik ez az Életem regénye és a Boldog ember c. műveiben. Ez utóbbi riportkönyve 1935-ben kerül kiadásra. A mű főszereplője Jó György, akinek igazi neve Papp Mihály volt és az író szülőfalujától nem messze, Magosligeten élt. Távoli rokona volt Móricz Zsigmondnak. Papp Mihály az íróknak elmesélte élete történetét. Az alkotó e művében sajátos népi karaktert jelenít meg a visszahúzódó, emberséges, tiszta, feddhetetlen és a viharban is helytálló parasztember személyében.

1939-ben átvette a Kelet Népe folyóirat főszerkesztői posztját, hogy gondjait minél teljesebben leírhatta. Azt akarta, hogy a szétszóródott népi írók, akikkel sorsközösséget érzett, lapjában otthonra találjanak. Ekkor írta a Rózsa Sándor kötetét, valamint az Árvácska c. alkotását. Abban az időben is fáradhatatlanul járta az országot, előadásokat tartott falvakban, városokban. Aggódott népének sorsáért.

Nagyon szerette hazáját, különösképpen szűkebb pátriáját. Egyhelyütt a legnagyobb szeretet hangján így ír szülőfalujáról:

„Énnekem az volt a roppant nagy égi ajándék, amit kaptam, hogy életemnek első hat évét ott tölthettem Csécsén. Nekem Csécse maradt a tündérsziget, ahová mindig visszavágytam. S ahová mindig úgy tér vissza az emlékezet szárnyán a lelkem, mint a boldogság és a béke kedves szigetére. Ott fenn a Tiszaháton, a szőke Tisza partján hatvankét házból áll a kis falu, amely úgy körül van véve gyümölcsösökkel, szilvásokkal, hogy ha az ember szekérral közeledik felé, semmit sem lát belőle a távolból. Csak a gyümölcserdőt, annak közepén a pompás fatornyot, hegyiben egy kopjagombbal. Ez a falu igazán tiszta, valóságos gyermekkert. Azt nem tudom, hogy a felnőttek miért marakodnak ottan, amikor már felnőnek. De a gyerekeknek paradicsom. Talán a felnőttek csakugyan gyerekeik érdekében tanýáznak halálukig a 600 holdas határu kicsiny faluban.”

Móricz Zsigmond 1942. szeptember 4-én halt meg Budapesten. Műveit magasfokú drámai feszültség, a népi hősökkal való azonosulás, a költői látomás, valamint a gondolkodás és az érzelem valamennyi árnyalatát pontosan kifejező nyelvezet jellemzi. Alkotásait számtalan idegen nyelvre lefordították. Tucatnyi műve kölcsönözhető szövetségünk Braille- és hangoskönyvtárából. ● ● ●

Világtalan szellemiség

(Megjelent a Kurir c. lap 1992. áprilisi számában)

A fiatalember a kezét végighúzza a hideg márványasztalon. Bizonytalan, ismeretlen hangok, zajok, illatok lengik körül. Tapogatva keresi a helyet, ahova leülhetne. Fehér botját széke alá rejti. Nehézkes mozdulatokkal szabadul meg faközöld, téliesített ballonkabátjától. Magyar Csaba, a Zeneművészeti Főiskola tanár szakának másodéves hallgatója kellemes beszélgetőpartner.

— *Milyen helyet foglal el életében a zene?*

— Zene nélkül egyszerűen képtelen lennék élni. Ez már lételemem, akár csak a naponta magamhoz vett táplálék. A zene szellemi fennmaradásom biztosítója.

— *A vonzalom családi örökség?*

— Nem volt köztünk otthon képzett zenész. Valószínű, hogy belőlem sem vált volna az, ha egészséges szemmel születek. A vakságom okozta kényszerpályán nem tehettem mást, mint hogy megmutatózó tehetségemet maximálisan kiaknázzam. Mindez ren-

geteg időbe, energiába került. De a sok fáradságos év után sem érzem magam áldozatnak. Én ugyanis nem vergődhettem a lehetőségek „Kánaánjában”. Szerencsémre. Legalábbis így fogom fel.

— *Mi a legnehezebb a főiskolán?*

— Az állandó bizonyítás. Ha egy vak ember baklövést csinál, akkor sajnos a legtöbb esetben ebből végleges konzekvenciát vonnak le. Az is zavar, hogy olykor túlértékelik memorizáló készségemet. A kívülállóknak szinte természetes, hogy az előadásokon hallottakat én megjegyzem, s bármikor vissza is tudom adni. Ez persze nincs így. Nekem ugyanúgy, mint a látóknak, rengeteget kell a hallottakhoz hozzáolvasnom. Így szerezhetek csak mély és rendszeres tudásanyagot.

— *Ehhez segítséget adnak a Braille-írással készült főiskolai jegyzetek?*

— Adnának, ha lennének. Mivel elég ritkán kerülnek be világtalanok a főiskolára (előttem talán nyolcvanöten tanultak itt), így ezzel az igénnyel nem számolnak a jegyzetelátók. Gondolom, sok pénzbe is kerülne.

— *Akkor hogyan tud készülni az órákra?*

— Szüleim, ismerőseim sokat segítenek, magnóra mondják az anyagokat, ebből jegyzetelek.

— *És a zene „írása”?*

— Ez is megoldható, hiszen míg Kodály kottafejekkel jelenítette meg a zenét, én pontokkal teszem ugyanezt. A végeredménye azonos, csak a módszer más.

— *Mit tesz majd a diploma megszerzése után?*

— Természetesen tanítani fogok. Talán éppen a vakok intézetében. Itt egyébként már most is adok órákat. Úgy érzem, szeretnek a gyerekek, s ez további erőt ad ahhoz, hogy kitartsak a nehézségek ellenére is.

— *És ha úgy hozza a sors, hogy látó gyerekeket kell majd oktatnia?*

— Nem félek, legfeljebb izgulok egy kicsit. Hiszen ez egy új, eddig ki nem próbált epizódja lesz az életemnek. De állok elébe.

Felpattintja órájának fedőlapját, majd a mutatók állását tapintva erősíti hangját.

LÁTOK! LÁTOK!

(Megjelent a Kurír c. napilap f. év július 12-i számában)

„...És láttam a fák kontúrjait, a padok betonszélét! Tíz éve nem láttam ilyet! Pedig csak egy hete vagyok itthon!”

— *Csak szép sorjában, Marika! Honnan hallott a klinikáról?*

— Egy öreg barátom mondta, ő hívott egy este telefonon: Marika, Marika, kapcsolj be gyorsan a rádiót! Épp egy riport volt az orosz professzorról meg a kft-ről, akik hozzá szervezik az utakat. Budakeszi fölött van egy kórház, abban kapott helyet a kft. — persze azonnal elmentem. Azt mondtam, ha csak egy százaléknyi esély van ar-

ra, hogy javítsanak az állapotomon, akkor is megpróbálom. Fantasztikus volt, egy csodálatos panzióban laktunk, nem is tudom, klinika-e vagy kórház; nagyon jó volt az ellátás.

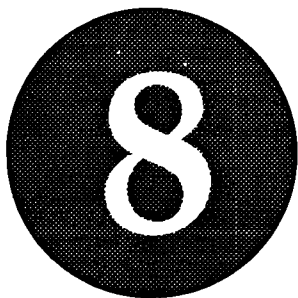
— *Mikor vesztette el a szeme világát?*

— Ötéves koromban ért a baleset. Nyaralásból jöttem haza, akkor még gőzhajók jártak, egy elhamvadt szikra pattant a szemembe. Persze szúrt, bepirosodott. A szüleim az hitték, begyulladt, bent tartottak a sötét szobában, hogy gyógyuljon. Csak elvittek aztán a szemészetre, ahol egy ügyes kezű orvos kiszedte a szememből azt a parázsmaradékot. Azt mondta: milyen szerencséje van anyuka, tudja-e, hogy a kislánya meg is vakulhatott volna? Hát meg is vakultam. Attól fogva egyre romlott a szemem. Tizenöt évesen még olvastam, kézimunkázni már nem tudtam, negyvenévesen meg vastag filctollal kellett írni a betűket, hogy lássam. Szerencsém, hogy ilyen fokozatosan ment el a látásom, mert hozzá tudtam szokni, föl tudtam készülni rá.

— *Mit tapasztalt Csebokszariban a klinikán? Biztatták?*

— Megvizsgált a főorvos: azt tudja-e, hogy maga majdnem teljesen vak? Hát persze, hogy tudom. És akkor fantasztikus vizsgálatokat végeztek, ilyet még sosem tapasztaltam. Nem tudom semminek a nevét, csak úgy tudom elmondani, ahogyan én megtapasztaltam, átéltem. Először is kaptam naponta két injekciót a szemfenékbe.

— *Az mire hatott?*

— Az ereket kellett tágitani. Érszűkület van a szememben. Aztán az arcon keresztül szűrtak be, a szemem

alá, ott, ahol az állkapocs meg az arc között az a kis lyuk van. Ez nem fáj. Meg kaptunk még injekciót oda is, ahova adni szoktak. Hát egy kis csípés, istenem! Ötvenegy injekciót a kilenc nap alatt. Meg elektromos kezelést orron át, hogy az ellustult sejtek éledjenek. És valami mágneses kezelést, ezt nem tudom elmesélni, ennek az adagját naponta emelték, a végén húszperces volt. Valamivel mérték a nyomást a szememben. Hallottam, ahogy a gép fölhangosította, ahogy susogott benne a vér...sss, sss...Amikor odamentem, az egyik szememben tíz, a másikban tizenegy volt a nyomás, amikor eljöttünk, tizenhárom! És amióta itthon vagyok, a Maci sajton látom a matricát, ki tudom venni az ábrát. És ma reggel láttam a zebrát! A fehér foltokat! És én még a súlyos betegek közé tartoztam, hárman voltunk ilyenek. A többieknek nálam sokkal látványosabban javult az állapotuk.

— *Biztatta az orvos, lesz még javulás?*

— Most úgy telítődött a szervezetem orvossággal, hogy augusztus végéig hat, akkorra mutatkozik meg a teljes javulás. Kaptam ötven darab értágító gyógyszert, azt pedig október 6-tól kell beszédni. Volt velünk egy 26 éves fiatalember, aki csak az ujjáig látott, amikor kiérkezett. Hazafelé pedig a Moszkva folyó mentén látta a szigetet. Mindenki ujjongott: látom, látok! Amikor megtudták, hogy nekem csak

ilyen „kicsi” a javulás, a kedvemért visszafogták lelkesedésüket. De hát én elkéstem, elmúltam már hatvanéves. Azért is mesélem ezt el magának, hogy akin még lehet segíteni, az menjen, amíg nem késő. A főorvos azt mondta nekem, öt évet késtem. Szerintem tizenötöt. De tudtam, hogy még él a szemem...

— *Miből?*

— Éreztem, hogy él, néha láttam foltokat. Akartam. Meg a neonnak a fényét: ezüst csíkot.

— *Mióta áll az a klinika?*

— Az amerikaiak építették, svéd licenc alapján, ajándékba Fjodorov professzornak. Tudja mennyit keresnek? Kétezer rubelt. Tudja, mennyit ér az? Semmit! Olyan szerények, kedvesek; alázattal végzik a munkájukat...Amikor adta a szemembe a doktornő az injekciót, magyarul mondta, megtanulta: föl! föl!, hogy nézzek föl. Amikor elsírtam magam, a kezemet fogva simogattak, vigasztaltak.

— *A magyar kft., amelyik Csebok-szariba utaztatja a betegeket, külön erre a klinikára, honnan tudott róluk?*

— Én nem tudom, csak ahogyan mesélték, ahogy a tolmács mondta. Hogy az a fiú, a vezetőjük kint járt évekig iskolába, hallott a klinikáról, és erre tette föl az életét, hogy ilyen utazási irodát nyit. Szerintem nem is olyan drága, ennyi pénzt összeszed az ember, ha a szeméről van szó. Én is összeszedtem, bár épp az indulás előtt nyolc nappal vezették be, hogy 300 dollárt lehet kiváltani; nekem nem adták, csak az ötvenet. Az utolsó pillanatban állított be a barátnőm: mehatsz, összeszedtük a pénzt!

Felhívás nemzetközi pályázatra

Az Európai Vakok Szövetsége (EBU) Tanácsa ez év októberében egy Állandó Iroda megnyitását tervezi. Ez az iroda az elkövetkezendő két-három évben Párizsban működne, később pedig esetleg egy másik európai városba költözne át.

Az iroda működtetéséhez az EBU-nak szüksége lenne irodavezetőre és a mellette működő titkára. Az EBU Tanácsa azt szeretné, ha ezen funkciók egyikét látássérült személy töltené be.

AZ IRODA LEENDŐ VEZETŐJÉNEK ÉS TITKÁRÁNAK FŐ FELADATAI A KÖVETKEZŐK :

- optimális információs szolgáltatás biztosítása az EBU-tagok, a hatóságok, a különböző szervezetek és magánszemélyek számára;
- Az EBU Tanácsa és bizottságai számára végzendő gyakorlati munka;
- Az EBU Tanács határozatainak végrehajtása;
- Az EBU irattárának gondozása;
- Az EBU fejlesztése, támogatása.

AZ IRODA VEZETŐJÉNEK STÁTUSZA:

Közvetlenül az EBU Tanácsának, az elnöknek felügyelete alá tartozik.

KÖVETELMÉNYEK:

- közgazdasági, szociológiai, jogi, pedagógiai vagy nyelvekkel kapcsolatos egyetemi, vagy azzal egyenértékű diploma;

- hibátlan angol és francia beszéd- és íráskészség;
- szervezési és igazgatási munkában való jártasság;
- a Braille-írás ismerete, illetve vállalkozás annak megtanulására;
- számítógépes- és szövegszerkesztői alapismeretek;
- Nagyfokú mozgékonyosság.

A TITKÁRI MUNKÁVAL SZEMBEN TÁMASZTOTT KÖVETELMÉNYEK:

- titkári (nemzetközi titkári) képzettség;
- tapasztalatok a titkári munka területéről;
- hibátlan francia beszéd- és íráskészség;
- jó angol nyelvtudás, alapfokú német nyelvtudás előnyt jelent;
- a Braille-írás és olvasás ismerete, illetve vállalkozás annak elsajátítására;
- modern irodai felszerelések használatában való jártasság;
- nagyfokú mozgékonyosság.

A fizetés megállapítása mindkét állás tekintetében a gyakorlottság függvényében történik, egyéni megállapodás szerint. A pályázóknak vállalni kell, hogy abban a városban, illetve annak közelében élnek, ahol az iroda működik.

Az érdeklődő pályázók 1992. október 1-ig juttassák el angol nyelvű jelentkezésüket az alábbi címre:

Mr. Arne Husveg

The President of the European Blind Union. Norges Blindforbund
P.B. 5900 Hegdehaugen
0308 Oslo, Norway. Tel: 47-2-46-69-90, Telefax: 47-2-56-40-47.

*Vak szerző műve***Schiff Ervin: A világ legnagyobb tenoristája (novella)**

Kevéske és fáradságos munkával megszerzett dollárjaimat egy bécsi utazási irodánál fektettem be. Sok-sok csodálatosan hangzó városnévvel kecsesgató autóbuszos, nyugat-európai körutazást választottam ki. Tudtam én azt, hogy minél több a felsorolt városnév, egy-egy városra annál kevesebb idő jut. Mégis izgalmas élményekben reménykedtem. Nehezen telt a várakozás ideje a nyár derekáig, amikor végre indultunk.

A Dóm tere pontosan tizenkét órakor gördült be a busz. A fülledt, meleg kocsiból mind a harmincnyolc utas azonnal kirajzott. Kiszállt az idegenvezető-sofőr is; (ezt a két feladatot ugyanis az utazás egész időtartama alatt egy és ugyanazon ember látta el), majd gondosan lezárta a buszt.

— Most pontosan tizenkettő múlt öt perccel – nézett az órájára – tehát jó étvágyat kívánok. Aki ebédelni óhajt, az tartson velem.

Mivel az utazás félpanziós volt, természetesen mind a harminchétfőt velem tartott, csak én, a magyar rohantam a dóm felé. Az idegenvezető még utánam szólt, hogy el ne felejtsem, pontosan egy órakor találkozunk a busznál és megyünk tovább. Az út során már megtanultam, hogy erre, mármint a pontos indulásra akár mérget is lehet venni. A megjegyzést csak egy bölintással kísért „jawohl!”-al

nyugtáztam és rohantam tovább az áhított dóm irányába.

Annak a kapujában azonban ott állt az angyal lángpallossal, egy állig begombolkozott fekete ruhás pap szeméjében és könnyörtelenül megtagadta a bebocsátást mindazoktól a személyektől, akiknek válla fedetlen volt és azoktól, akik nő létükre hosszú nadrágban, vagy férfi létükre, mint jómagam is, rövid nadrágban voltak. Kimondhatatlanul bosszús lettem.

— Bár igaz — gondoltam magamban talán azért, hogy lecsillapodjak — fedetlen fővel zsidó templomba, cipősen pedig mohamedán templomba sem lehet bemenni.

Egy kissé el is töprengtem azon, hogy a régi vallások milyen egyszerű eszközökkel szoktatták tiszteletre, az értékek megbecsülésére az embereket.

Elindultam, hogy legalább körbejárjam a dómot. Sok idő nem telt bele és máris megfájdult a nyakam a felfelé bámészkodástól; ezért szélesebbre vettem a kört. A hatalmas Dóm-téren erre volt is lehetőség. Még mindig aránylag messze jártam a teret körbefolyó hatalmas forgalomtól. A dómot így biztonságban szemlélhettem.

Lenyűgözően óriási volt és mégis olyan arányosan tagolt, finoman csipkézett, hogy egyáltalán nem hatott nyomasztónak. Sőt! Csúcsíveivel

mintha az ember maga is szárnyakat kapott volna. Elámultam ettől az ember által alkotott, emberiség által kitermelt csodától.

Lelkesezésemet azonban az a sok, füstködtől és havas esőtől vénre bárázdált, vagy a felismerhetetlenségig elroncsolt arcú középkori szobor, amit eddig láttam, kissé lehűtötte.

Arra gondoltam, hogy úgy látszik, az ember értékeivel igen sokszor túl könnyedén bánik, vagy bánik el. Ám itt szépek voltak a szobrok még így is.

Még megcsodáltam a tetőzetét, tetőteraszait, az alulról játszi cirádának ható támpilléreit, a vagy tíz emelet magasságban álló és kis fecskéfészeknek látszó, sárga műanyag hullámlemezekből épített felvonulási épületet — az egyik tornyocskát a sok közül éppen tatarozták —, majd visszamentem a főkapuhoz. Itt azonban ismét elfogott a méreg.

— Persze — gondoltam magamban —, ha egy prostituált, vagy bérgyilkos, vagy terrorista szépen felöltözik, ugye, az bemehet. De én, aki hiszek legalább is az emberben, aki a papok szerint szintén az Isten alkotása, én nem.

Dühösen fordítottam hátat a dómnak és elindultam a tér közepéről a szélén száguldozó nyugati autócsodákból álló forgalom felé. A benzinbűz a szinte embertelenül nagy térségben majdnem teljesen eloszlott, de a zaj egyre tűrhetetlenebb lett. A tér szélén, az úttest másik oldalán álló házak előtt rengeteg gyalogos igyekezett valahová. A házak, a kapuk, a portálok, kirakatok ragyogtak a napsütésben, de legfőképp a tisztaságtól. Ez az egész

— a pillanatra meg nem torpanó, széles csúcsforgalommal együtt számomra hihetetlen látvány volt.

Éppen a tér szélére, az úttest másik oldalára vezető aluljárót kerestem és találtam meg, amikor felhangzott a dallam.

Először még csak tompán, mintha a föld mélyéből tört volna fel a hang, néhány kis dallamfoszlányt ismételve szűk terjedelemben, a tenor legmélyebb fekvésében. Nyers, csiszolatlan, de mégis tiszta és döbbenetes erejű orgánummal énekelt valaki. A melódia leginkább ősi magyar siratóhoz, vagy valami gregorián dallamhoz hasonlított, mégis mindkettőtől eltért. Csak az ősi jellege, a fájdalom, az Istennel való perlekedés azonosította ezekkel. És lassan-lassan annyira háttérzajjá minősült mellette a forgalom dübörgése, hogy valamiféle technikai trükkre, valamilyen fény nélküli „fény-és hangjátékra” gyanakodtam és kerestem a hangforrásokat a téren.

Az énekhang azonban egyre inkább elveszítette tompa, földalatti kongását, egyre pontosabban felismerhetővé vált iránya — bár a hatalmas tér valósággal visszhangzott — és ámulva láttam, hogy az úttest túlsó oldalán egy — az aluljáró lépcsőin felfelé tartó ember énekel.

Felérve megállt és felém, pontosabban a dóm irányába nézett. Ekkor láttam csak, hogy a hang tulajdonosa egy húsz-huszonöt év körüli fiú, fekete hajjal, dacosan sűrű fekete szemöldökkel. Hosszúkás, fehéren sápadt arcát még a fortisszimó sem torzította el.

Színes, nagymintás inge egészen a széles fekete övig nyitva volt; mindehhez fehér vázonnadrágot viselt.

Majd megfordult, és a házak közötti, négy emelet magas kapunyílás felé ballagott. Az eddig is énekelt panaszkodó, lamentáló dallamot azonban hirtelen egy oktávval feljebb, a tenor közepregiszterében folytatta tovább, mint egy középkori zsoltár előéneke-se.

Eszeveszett iramban rohantam az aluljáróhoz és éppen akkor értem fel a tulsó oldalon a lépcső tetejére, amikor a fiú belépett a magas kapunyíláson.

Utána mentem. Akkor vettem csak észre, hogy amit én eddig kapunak néztem, az tulajdonképpen egy sétáló utca bejárata volt. Pontosabban két, egymásra merőleges, együttesen egyenlőszárú keresztet formáló sétáló utcáé, melynek végén hasonló kapunyílás van, mint amelyiken bejöttünk. Az egész így kialakult területet házak veszik közre és ezek között, mintegy négy emelet magasságban üvegtető húzódik.

A fiú hangja ebben a zárt térben még impozánsabb volt, eltekintve apró kis technikai hiányosságaitól. Ezeket itt jobban lehetett érzékelni, mint előbb a téren.

— Biztosan így keres impresszáriót, vagy inkább először mecénást és énektanárt — gondoltam magamban, emlékezve azokra a festőnövénydekekre, akik hasonló céllal alkotnak a nyugati utcák-aszfaltjain csodálatos krétarajzokat. — Ha megtalálja, ő lesz a világ legnagyobb tenoristája és én

büszke leszek arra, hogy hallhattam, mielőtt még felfedezték volna.

És a fiú, mintha csak meg akart volna győzni igazamról, egyre feljebb ismételtetett felfelé irányuló félhang lépésekkel, sóhajszerű motívumokkal kúszott egyre magasabbra. Amikor elérte a csúcst, a kitartott hang magasságát utána való énekléssel próbáltam megállapítani.

— Hiszen ez legalább háromvonalas D hang! — hűlt meg bennem a vér. Az a magasság, ahová a nagy Caruso is talán csak egyszer merészkedett, legalább is a hanglemezfelveleim. Igen, igen — gondoltam magamban — ez a fiú lesz a világ legnagyobb tenoristája.

Egyelőre azonban nem úgy nézett ki, hogy rajtam kívül bárki is figyelne rá. Néha ugyan felfelé pillantott valaki, de senki nem ugrott hozzá kitörő lelkesedéssel és a kezét rázva, gratulálva gyönyörű hangjához és képeztetését vállalva. A sétáló utca élte megszokott, mindennapi életét.

A fiú meggyorsította lépteit és pergő tarantellába kezdett. Elámultam. A gyors, hatnyolcados dallam fentről indult egy kitartott hanggal és ez még talán magasabb volt, mint az előző, melyet úgy megcsodáltam.

A két sétáló utca kereszteződésénél kialakult kis téren álltam éppen, amikor a fiú a szemközti kijáraton kilépett és eltűnt. Hangja is csakhamar elveszett a fedett térség által sokszorososan visszavert hangok zsidongásában, a közlekedés kívülről beszűrődő zajában. Gyönyörű hangja van, de egészen biztosan tanulatlan-elemeztetem magamban a gyors tarantellában felismert technikai hiányosságokat, a

rossz frazeálást, hibás lélegzetvételt, elkent díszítéseket, sőt motívumokat is.

Majd kissé megnyugodva már elkezdtem körbenézni, hogy hová is kerültem. Az emberek siettek vagy sétáltak, nézegették a kirakatokat, vásároltak, kis asztalkáknál üldögéltek és ettek.

Ez utóbbi látványtól nagyot kordult a gyomrom. Az egyik keresztutcánál kitett asztalokhoz húzódtam közelebb. Az asztalok, mint ez azonnal kiderült ahogy eljutottam az utcának mintegy feléig, egy eszpresszóhoz tartoztak. A mellettük üldögélő emberek zöme a kinti forgalmat, az aránylag gyorsan felbukkanó és eltűnő autókat nézegetve egy-egy talpas pohárral foglalkoztak. De micsoda poharakkal! Talpuk akkora volt, mint egy diszkosz. Ebből egy ujjnyi vastag, felfelé még jobban vastagodó, körülbelül harminc centiméteres üvegrúd emelkedett ki, amely a tetején konyakospohár alakú, alul kiszélesedő, felfelé visszakeskenyedő kelyhet hordozott, körülbelül egy női kalap méretűt. Ebből eszegettek az emberek a fagyaltot, iszogatták a különböző színű italokat. Mindegy, erre nem nagyon vágytam. Amikor azután megláttam a fekete táblára krétával írt árakat is, már tudtam: maradok a táskámban lévő sajtnál és kenyérnél, áhitattal gondolva közben az ott-honi paprikás csirkére.

Ebben a pillanatban hallottam meg újra a fiú énekét. Úgy látszott, hogy csak egy házat került meg és így jött be ismét az átellenben lévő kapun a sétáló utcába.

A legelőször is hallott lamentáló dal-

lamhangjaimégfortiszsimóban is valósággal maguktól röppenetek ki tágra nyitott száján. — Nem! Ezeken a hangszálakon nincs egy szemernyi hurut sem, de talán soha nem is volt — gondoltam szegény hazai tenoristáinkra, akiknek egy-egy téli napon már órákkal az előadás előtt valóságos orvosló műveleteket, inhalálást, gargalizálást kellett végrehajtaniuk, hogy hangjuk a mélyebb fekvésben se legyen színtelen.

Nemcsak a hang, hanem a látvány is gyönyörű volt, ahogyan a fiú ellenfényben, a kapunyílás által bekeretezett kivágatban és háttérben gyorsan áramló közlekedéssel felém közeledett. Arca egészen átszellemült, amikor egy oktávval feljebb ugrott, majd még magasabbra szállt a dallam, egészen a kitartott háromvonalas D hangig.

Abban a pillanatban a forgalmas úton két fekete autó tűnt fel, szédületes sebességgel rohantak egymás felé. Éles csattanás, roppanás, valami kopogó, lüktető zaj és süvítés hallatszott, majd mindkét autó kis irányváltoztatással tovább rohant és eltűnt.

A fiú torkában bugyborékoló hörgéssel némult el az emberiség fejlődése, az emberré válás többszázéves folyamata során nemesedett hang. Tátott szája megmerevedett, tekintete üveges lett, feje hátracsuklott, kezével furcsán előrenyúlt, mintegy a levegőbe kapaszkodott, majd teljes testével előrebukott és a földre esett. Feje kicsit később, hatalmasat csapódva, arccal lefelé ért földet.

14

A térség egy szempillantás alatt kiürült. Csak ketten, az énekes fiú meg én, a gyakorlatlan külföldi maradunk fedezék nélkül. Csakhamar az emberek is előjöttek. Valaki leguggolt a fiú mellé, a többiek azonban folytatták azt, amiért felkeresték a sétáló utcát: ejtőztek, vásároltak, vagy éppen siettek dolgukra.

Megfordultam és rohantam vissza a Dóm-térre az autóbushoz. A többiek már ott voltak. Az idegenvezető nem is csodálkozott nagyon a történetemen, csak talán még az eddigieknél is nagyobb gyorsasággal ültetett be minket a buszba, és hagytuk el a várost.

Másnap délben azonban mégis csak hozta az újságot. Látva, hogy nem értem a nyelvet, bocsánatot kért, és en-

gedélyt, hogy lefordíthassa nekem az apró kis közleményt németre. Ebben csak annyi volt, hogy előző nap délből két autóból egymásra tüzeltek az utasok, egy járókelő meghalt. Az autót — persze üresen — megtalálták és a rendőrség folytatja a nyomozást.

Elgondolkoztam. Ilyen szenvtelen és pontatlan — mert a fiú meghalt — híradással búcsúztatta el az emberiség a világ lehetséges legnagyobb tenoristáját, aki hangjával sok-sok embernek okozhatott volna gyönyörűséget, de akit az ember maga pusztított el, mielőtt a benne rejlő értéket a fiú megmutathatta volna.

Ez ugyan valóban a véletlen műve volt. Mégis, talán jobban kellene figyelniük, nehogy az ilyen, ember által okozott véletlenek egyszer csak minden értéket elpusztítsanak.

Technikai újdonság látássérülteknek

Európai AUDETEL Projekt

Az európai fogyatékos polgárok számára lehetővé teszi a televíziózást

Mi is az az AUDETEL Projekt?

A televízió oly fontos a szórakoztatás, a híradás és a tájékoztatás szempontjából, hogy csak nagyon kevés ember képzelheti el nélküle az életét.

A sok vizuálisan észlelhető tartalom és a feliratok nem teszik lehetővé, hogy a vakok és a gyengénlátók is teljes egészében élvezhessék a televíziózást. Mindez megfosztja őket attól, hogy aktív szerepet játszanak a társa-

dalom életében, s hogy teljeskörűen informáltak legyenek a világ dolgairól.

Az AUDETEL Projekt változtatni fog ezen, egy különleges hangcsatorna révén, amely hallhatóvá teszi a programokat és elmondja a feliratokat.

A hangos leírás előre felvett kommentár, amely a programban akkor hangzik el, amikor éppen nincs szöveg és elmondja a látványt, a ruházatot, a mimikát és a cselekményt. Mindez kitölti a megértéshez és a szórakozáshoz szükséges réseket, valamint a látássérült hallgatóság életéhez közelebb hozza a televíziózást. A színház-

ban az előadások, még a pantomim is, sikerrel leírhatók így.

Világméretű fejlesztés

Az amerikai háztartásoknak már több mint a felében található hangos leíró, hetente több tízórás programmal. Ugyanez Japánban is széleskörűen elterjedt. Az AUDETEL Európa számára is alkalmas technológiát fog előállítani.

Mikor fog megérkezni Európába?

1992 folyamán az AUDETEL megvizsgálja a különböző technikai lehetőségeket és megfelelő szabványokat fog javasolni az európai adóállomásoknak. Az adóállomásoknak és az európai államoknak tett elkötelezettség következtében az évtized végére milliók számára válik lehetővé a televíziózás.

"Mindenkinek jogában áll szabadon részt venni a társadalom kulturális életében, s gyönyörködni a művészeti alkotásokban, valamint részese dnie a tudomány vívmányaiból és javaiból."

Az Emberi Jogok Egyetemleges Nyilatkozatának 27. cikkelye.

A Projekt célja

Az adóállomások vezetői, a hálózati szakemberek, a televíziós műhelyek, a látássérültek szervezetei és az egyetemek szaktudásukkal összefogtak az AUDETEL Projekt céljainak kidolgozásában annak érdekében, hogy:

- egy felhasználóbarát technológiát fejlesszenek ki alacsony áron,
- először egy külső vevőkészülékkel, majd később a tv készülékbe be-

- épített egységgel és optimális fülhallgatóval szereljük fel,
- a vevőkészülékek kereskedelmi forgalmazását inspirálják,
- az időskorú embereknek lehetőséget adjanak a hallás jobb minőségéhez,
- a hangos leírás a legmegfelelőbb módon történjen magukkal a látássérült emberekkel kell konzultálni,
- a minőségi hangos leírás létrejön, elveket támaszt,
- gazdaságos és gyakorlatias stúdió-programok jöjjenek létre,
- meghatározásra kerüljenek azok az európai hivatalos rendelkezések, amelyek könnyen elterjeszthetők,
- hozzákezdjenek az európai technika szabványosításához.

A felmérés eredményei 1993 tavaszán kerülnek nyilvánosságra.

AZ AUDETEL PROJEKT

- Több mint 10 millióra becsüli Európában a látássérültek számát,
- Több mint 90 %-uk rendszeresen néz televíziót,
- Ugyanannyi időt töltenek tv nézéssel, mint a látó emberek,
- Ugyanakkor a televíziózás élvezetében hátráltatja őket a vitális vizuális nyelvezet elvesztése,
- Annak a hanggal történő leírása, hogy mi zajlik a képernyőn közelebb hozhatja a televíziózást életükhöz,
- Az AUDETEL Projekt egy nemrégiben kifejlesztett élenjáró technika, a hanggal történő leírás továbbítására és fogadására.

A Lajtán innen és túl

A MVGYOSZ Budapesti és Pest megyei Szervezetének Turista Szakosztálya 1992. június 25—28 között kirándulást szervezett Ausztriába. A négynapos utazáshoz a Népjóléti Minisztérium csekély térítés mellett bocsátotta rendelkezésünkre autóbuzsát, melyet Jakubecz Tibor vezetett. Idegenvezetőnk, Péczkáné Kovács Mária ezúttal is sok-sok látnivalót tett közkinccsé számunkra.

A soproni átkelőn érkeztünk Ausztriába. Kismartonban csatlakozott hozzánk a MTV háromtagú forgatócsoportja Szabó Sipos András operatőr vezetésével, hogy utunkról dokumentumfilmet készítsenek.

Délelőtt kétórás szabad programunk volt Kismartonban (Eisenstadt). Ebéd után a város legnevezetesebb épületének, az Eszterházy kastélynak a látogatása következett. A helyi idegenvezető röviden ismertette a város és a kastély történetét, majd megtekintettük az épület jelentősebb termeit. Kismarton a Lajta hegység déli lejtőire települt. A várost övező dombokon szőlők, gyümölcsösök futnak fel egészen a kéklő hegyekig. A helység 1648-tól szabad királyi városaink közé tartozott, egészen Ausztriához való csatolásáig. 1924-től Burgenland tartomány fővárosa, 1950 óta püspöki székhely. Lakosainak száma kerekén 12 000. Kismarton történelme során régi várának legjelentősebb tulajdonosa a Kanizsai család volt. A város a XVII. századtól kezdve az Eszterházy család birtokának egyik központjává vált. Az Eszterházy kastély mai formáját a XVIII. századi átépítés után kapta. A kastély második emeletén a hercegi család tagjainak lak-

osztályai, az elsők a társalkodási élet termei, az alsó szinten pedig a konyha és a személyzet helyiségei voltak. Az épületben ma kulturális intézmények működnek.

Látogatásunk során először a kastély legnagyobb helyiségét, a hősök termét néztük meg. Itt a mennyezet freskói mitológiai alakokat ábrázolnak, a falakon pedig az osztrák és a magyar történelem személyiségeinek képei láthatók. A teremben Joseph Haydn dirigálta annak idején a hercegi zenekart. A terem kiváló akusztikáját mi is érzékelhettük, amikor az ismertető után Németh Tamás zongoraművész sors-társunk Mozart: Facile szonátájának első tételét játszotta. Előadását nagy tapssal jutalmazta csoportunk és a sok velünk együtt lévő idegen látogató is.

Ezután az Empir-, majd a Tükörtermet néztük meg. Megtekintettük a Vörös- a Kék- és a Kínai szalont is. A délután további részében városnéző séta következett a kellemes napos időben. Az esti órákban érkeztünk vissza Sopronba, ahol a következő napokon is az Erdészeti szakközépiskola kollégiumában volt az éjszakai szálláshelyünk. Vacsorázni és reggelizni mindig a közeli Taverna étterembe mentünk. Ott minden alkalommal finom, ízletes ételek, udvarias, figyelmes kiszolgálás, esténként pedig hangulatos zene várt bennünket.

A második napon a távolabbi Melkbe indultunk. Utunk ismét Burgenlandon keresztül vezetett. Átmentünk a Vulka és a Pill folyókon, mindkettő a Fertő tó vizét táplálja. Utunk később a Lajta folyót keresztezte. Ez a folyó a Semmeringtől északra ered, teljes hossza 210 kilométer, ebből

20 kilométer hazánk területére esik. Ez az egykori határfolyónk Mosonmagyaróvárnál éri el a Mosoni Dunát.

Nemsokára elértük a Bécsi erdőt, melynek fái átlagosan 500—900 méter magas hegyeket fednek be. Az erdő nyugati irányból, félkörívben öleli át Bécset. Közeledve az osztrák fővároshoz, Laxenburg, majd Mayerling térségében haladtunk át. Mindkettő kedvelt császári tartózkodási hely volt egykoron. Az utóbbiban fejezte be életét Rudolf trónörökös 1889-ben. Kis idő elteltével már Bécs déli és nyugati kerületeiben jártunk. Átutaztunk Heiligenkreuz település térségében is. Itt van az Ausztriában lévő cisztercita rend anyakolostora.

Elhagyva a Bécsi erdőt Krems felé közeledtünk. E városnál kezdődik a Duna híres, vadregényes szakasza, a Wachau. Kremsnél átkeltünk a Duna északi oldalára és nyugati irányban utaztunk Melkig. A Wachau, ez a 33 km hosszú Duna-szakasz Kremstől Melkig tart. E távolságon a kanyargós, szűkfolyóvölgyet hegyek fogják közre, melyek közül a déli oldalon néhány az ezer méteres magasságot is eléri. Hegyek, sziklafalak, szelíd dombok váltakoznak egymással, rajtuk előbb szőlőkkel, majd üde zöld rétekekkel, legfentebb pedig erdőkkel. Közben egy-egy falucska vagy kisváros bukkant elő e megkapóan szép tájból. Érintettük Willendorft is. E faluban egy építkezés alkalmával került elő az az értékes mész-kő-szobrocska, mely egy terhes nőt ábrázol. Ez a kőkorszakból származó kis szobor a Willendorfi Vénusz néven vált ismertté a művészettörténetben.

Nemsokára megérkeztünk Melk városához; itt átmentünk a Dunán a déli oldalon lévő 6000 lakosú városkába. Közben feltűnt a bencés apátság híres épülettömbje, mely impozáns látványban részesíti az ideérkezőket. A templom és a kolostor

épületegyüttese a Duna fölött egy felmagasodó, 60 méter magas sziklafal tetejére épült. A 64 méter magas kupolával koronázott kéttornyú barokk templom az oldalfalakon kapcsolódik a kolostor szárnyépületeihez. A kolostor elején lévő kilátóteraszról lehet gyönyörködni a csodálatos panorámában. Ebéd után a helyi idegenvezető ismertette az apátság történetét, majd a katedrális nevezetességeit tekintet-

Melk, székesegyház

tük meg. A melki apátságot 1089-ben alapították. Benne azóta folyamatosan élnek szerzetesek. Iskola is működik az épületben, melynek jelenleg 650 tanulója van. A kolostor két részre, az északi és a déli szárnyra osztható. 1702-ben kapta mai barokk formáját. Az egykori császártraktus egy részében ma múzeum van. Itt látható a melki kereszt mása, melynek eredetije egy, a XIV. századból való ötvösremek, a kincstár féltett darabja. Látható még többek között egy ún. menekülőláda, amelyben az értékes tárgyakat vitték magukkal a szerzetesek veszély idején. Régi iskolabútorok őrzik a tanterem múltbeli hangulatát. A Márványteremben a freskók mitológiai alakokat, jeleneteket ábrázolnak. E remekművek Paul Troger (1698—1762)

18

neves osztrák művész alkotásai. Hazánkban is dolgozott; többek között Győrben, ahol 1744-ben a Jezuita templomot

(ma bencés) festette ki. A festőművészet ismert fogalma az ún. Trogerkéék szín, melyet azóta sem tudnak utánozni.

Az apátság híres könyvtára tizenkét tereméből áll. Mintegy 100 000 kötetet őriznek benne. Legrégibb darabja a IX. századból való. 1800 kötet kéziratos, az ősnymtatványok száma pedig 650. Nemcsak egyházi könyvek: jogi, orvosi, irodalmi és más témájú irományok is találhatóak a könyvtárban. A székesegyház belső része ugyancsak figyelemreméltó. Kívül a templom előtt áll Szent Kálmán szobra, ő a védőszentje az apátsági templomnak. Kálmán írországi szerzetes volt, e tájon szenvedett vértanúhalált. A kolostor kriptájában helyezték végső nyugalomra. Melk ezért az írek frekventált zarándokhelye.

Melkből a délutáni órákban indultunk visszafelé, a Duna déli oldalán. Közben kb. egy órahosszára megálltunk Mődlingben, mely kedvenc kirándulóhelye a bécsieknek. Legrégibb műemléke a kerek alaprajzú kápolna, mely a XII. században épült román stílusban. Figyelmet érdemel még a XV. századbeli gótikus Szent Othmar

templom is. Manapság leginkább Beethoven kedvenc tartózkodási helyeként ismeri a zenebarátok sokasága. Itt szeretett volna házat venni és végleg letelepedni. E hangulatos kis városkában írta a Mődlingi táncokat.

A harmadik napon Bécsújhelyt érintve folytattuk utunkat az egyre emelkedő tájakon. Gyönyörű erdők, hegyi legelők váltogatták egymást, amint a szemet gyönyörködtető völgyhidakon, halványan megvilágított alagutakon haladtunk keresztül. Érintettük a Gloggnitztól a Semmeringig vezető vasutat is; ez Európa első hegyi vasútja, 1853-ban építették. A magas hegyek egyike-másika elérte az 1400 méter magasságot is. Majd érintettük a Semmering hágót. Az azonos nevű városka kedvelt üdülő- és gyógyhely. A hágó Alsó-Ausztriát köti össze Stájerországgal. Elhagyva a Semmeringet a Mürz folyó völgyén haladtunk. Ez a folyó a Mura egyik mellékvize.

Tíz óra tájt érkezünk Neubergbe, ahol mintegy órányi időt töltöttünk városnézéssel. Megtekintettük az 1327-ben alapított egykori cisztercita apátságot. Először a kolostor épületébe mentünk, melynek kerengője csodálatos gótikus alkotás, impozáns hálóboltozatos mennyezettel. A kerengőből nyílnak a kolostor különféle helyiségei. Az épületben ma múzeum, iskola és hivatal

Mődlingi aniz

Neuberg, cisztercita kolostor

működik. Majd a hajdani kolostortemplomba mentünk, mely ma plébániatemplom és a grazi püspökséghez tartozik. A Mária mennybemenetele nevet viseli ez a monumentális, gótikus képzőművészeti remekmű. Méretei lenyűgözőek; háromhajós, középtű gótikus oszlopsoros templom belsője megrendítően szép látványt nyújt. Teljes magassága 69 méter. A tetőszerkezet az épület falának 46 méternyi magasságától kezdődik, a tetőt még egy kicsiny huszártorony is ékesíti. Ez az építmény a legmagasabb tetőszerkezetű temploma Ausztriának; élénkpiros színével már messziről is vonzó látvány.

További utunkat a Felső-Mürz folyó völgyében folytattuk. Itt a hegyek már elérik az 1700—1800 méter magasságot is. Szebbnél szebb erdők, kis hegyi virágos tisztások gyönyörködtettek bennünket a kanyargós, meredek utakon.

Déltájban érkezünk meg Mariazellbe. Ez a 850 méter magasan települt kis város Európa egyik legismertebb zarándokhelye. A legenda szerint a közeli falucska kolostorából egy Otker nevű szerzetes indult útnak, hogy remetelakot építsen az erdőben. Magával vitt egy csodatévő Mária-szobrot. Később e szoborhoz egyre többen zarándokoltak. I. Henrik morva őrgróf gyógyulásának hálájaként kápolnát építtetett e helyre. A nagyobb búcsújárások az 1330-as években kezdődtek. Nagy Lajos királyunk a törökök felett aratott győzelme hálájául 1378-ban egy hatalmas és roppant gazdagságú templomot építtetett. Ebből ma a középső hajó és a középső gótikus torony látható. A többszöri tűzvész, majd a törökök dúlásai után újra és újra építették, majd végső formáját a barokk korban nyerte. Ekkor a gótikus tornyot két barokktoronnyal fogták közre. Nagy Lajos király idejétől kezdve egészen

a második világháborúig sok-sok magyar zarándok kereste fel Máriacellt. A templomban 1757-ben helyezték el Henrich őrgróf és Lajos király szobrát. A háromhajós templomban idegenvezetőnk először is a kápolnára hívta fel figyelmünket. Ennek bejáratát ezüst rácsozat védi. A kápolna ezüst oltárán emelkedik ki Szűz Mária csodatévő szobra, a Magna Mater Austriae, amely a vallásos osztrákok nemzeti ereklyéje. Ez a 42 cm magas, fából faragott kegyszobor a XII. századból származik. A templomban részt vettünk egy magyar zarándokcsoport szentmiséjén. Ezután egy Máriacellben élő idős magyar pap mutatta be a templomot, majd a Mindszenty József (1892—1975), országunk volt hercegprímásának életét és munkásságát bemutató kiállítást. Máriacellből visszafelé ismét a szépséges hegyi utakon át az esti órákban érkezünk meg Sopronba.

Negyedik napon a Fertő-tóhoz utazunk. A tó és környéke Burgenlandhoz tartozik. E tartomány területe régen hazánk nyugati szegélyét képezte, Trianon után csatolták Ausztriához. A Fertő-tó észak-déli irányban húzódik. Hossza 36 kilométer, szélessége 6,5—15 km között ingadozik. Legkeskenyebb részén, a keleti oldalon a tó közepe táján a szárazföld mélyen benyúlik, ez az ún Fertőzug. Vizének mélysége mintegy másfél méter. Iszapos, nádas rétek tarkítják a tavat. Kétharmad része Ausztriához, a kisebbik, déli hányada pedig hazánkhoz tartozik. Nyugati oldalán emelkedik a Lajta hegység, melynek lejtőin sok szőlőt és gyümölcsöt termelnek. Ausztria legmelegebb vizű tava a Fertő-tó; igen kedvelt pihenő- és szórakozóhelye az osztrákoknak.

Először a tó nyugati oldalán lévő Rusztban álltunk meg, ahol egy kellemes délelőttöt tölthetünk el. Városnézés, majd séta következett a tóhoz. Ruszt, ez az 1700 lakosú szépen gondozott település Ausztria legkisebb városa a tó legkeskenyebb pontján épült. 1681-ben kapott városi rangot. Egy ismertető szerint a város „a gólyák és a jó borok városa”. Épületeinek többsége műemlék. Az 1975-ös év a műemlékvédelem éve volt. Ekkor az Európa Tanács három osztrák települést nyilvánított modellvárossá, melyeket mintaként jelölt ki a műemlékek megtartására, gondozására. E városok: Krems, Ruszt és Salzburg. A séta során a város három temploma közül mi a Halásztemplomba mentünk, mely ugyancsak műemlék. Rómán stílusban épült, gótikus stílusban bővítették. Belseje is sok értékes képzőművészeti alkotást őriz; freskókat, szobrokat, gótikus oltárt valamint egy régi orgonát is.

Rusztról északi irányban indultunk tovább. Kereszteztük azt a kisvasutat, mely

Kismartonból indul, majd megkerülve a Fertő-tavat, hazánkban Fertőszentmiklós-nál éri el a vasúti fővonalat. Ezt követően Fertőfehéregyházán, Feketevároson és Fertőszéleskúton át értük el a tó északi végén lévő Nezsider várost. Érintettük még Védeny és Gálos községeket, majd egy egyórás program következett Boldogaszony városában, ahol az 1702-ben felszentelt barokk kegytemplomot tekintettük meg. Az itt lévő Mária kegyképhez már századok óta zarándokol a közeli s távolabbi lakosság. A templomban Szent István és Szent László királyunk szobra is látható. E két királyunk szobrai egyébként számos burgenlandi templomban őrzik múltunk emlékeit.

Majd megálltunk a Féltorony nevű településen, ahol egy szép kastélyt és benne egy gazdag kerámiagyűjteményt néztünk meg. Pomogynál hagytuk el Ausztriát; e község várába helyezi Jókai Mór Névtelen vár c. regényének cselekményét.

Sok-sok program, számtalan élmény után az esti órákban érkeztünk meg Budapestre. ● ● ●

dr. Orlicki János

Gyilkosság áldozata-e Makszim Gorkij?

Elhunytá óta folynak a találgatások arról, hogy természetes halállal halt-e meg Makszim Gorkij, vagy pártfogója (Sztálin) döntött úgy, hogy a szovjet írófejedelemnek meg kell halnia. Pontosan nem lehet tudni, mi is történt valójában hiszen a tanúk halálukig hallgattak vagy likvidálták őket. Egy tanú, akit koronatanúnak is tartanak, selyemszalaggal átkötött bonbonos dobozt látott a beteg író éjjeliszekré-

nyén. Állítólag a bonbonok mérgezetek voltak.

Kissé ponyvaízűnek tűnik a történet. A sztálini gyilkológépezet otromba módon végzett volna a szocialista realizmus atyjával? Egy másik változat szerint Sztálin, Molotov, és Vorosilov 1936. június 14-én meglátogatta a kétoldali tüdőgyulladással fekvő beteget.

Gorkij úgymond, jobban lett a „nagy

vezér, láttán, aki csomagot küldött a betegnek. A csomag tartalmazta a már fent említett bonbonokat. Gorkij megkóstolta a halált hozó édességet. 1949-50 fordulóján mondta el ezt a történetet egy német újságírónek Gorkij egykori orvosa, Pletnyov.

Brigitte Gerland újságíró 1954-ben nyugatra került, ahol cikksorozatot írt, amelynek éppen Gorkij rejtélyes halála volt a csattanója. A nyugatiak, ismerve a moszkvai „tisztogatások” kegyetlenségét és Sztálin gyilkos voltát, hitelesnek tekintik a történetet. A glasznoszty időszakában megnyíltak a szovjet archívumok, ám a mérgezés teóriáját igazoló bizonyítékok máig nem kerültek elő. Gorkij orvosát, Pletnyovot 1938-ban hosszú börtönbüntetésre ítélte a szovjet bíróság, de ezt a büntetést nem tölthette le, mivel még ugyanabban az évben kivégezték. 1949-50 fordulóján nem mondhatta el a mérgezésről szóló históriát, Brigitte Gerland sztorija tehát nem hitelesíthető. Az 1936-ot követő két-három évben jónéhányan börtönbe kerültek. Többek között Luppól, aki az író titkára volt; őt azzal vádolták, hogy köze volt a Gorkij elleni merényletnek. Meg kell jegyeznünk, hogy Gorkijnak Sztálinhoz fűződő viszonya mindig is kettős volt.

Kérdés tehát, miképp is válhatott kegyvesztetté. Az író befolyásos személyiség volt, de nem politikus, így Sztálinnak nem állhatott érdekében Gorkij meggyilkolása.

Miért kellett mégis meghalnia? Gorkij népszerűsége jól jött Sztálinnak. 1917-ben nézeteltérés volt Gorkij és Sztálin között, mert az író nem értett egyet a bolsevik hatalomátvétellel. Sztálin ekkor még támadja őt. 1928 után, amikor az író hazatért külföldi emigrációjából, Sztálin levelezni kez-

dett vele. 1932-ben az íróról nevezték el szülővárosát Nyizsnyj-Novgorodot, és Moszkva legnagyobb utcáját, a Tverszkáját. Moszkva egyik legcsodálatosabb palotáját kapta az író. Megjegyezzük, hogy Gorkij, aki a gazdagokat és a harácsoló kereskedőket ostromozta, Sztálin barátságának köszönhetően úgy élhetett akár egy kényúr. Ám mégsem boldog! Gorkij bizonyos mértékig kezelhetővé válik Sztálin számára, de nem mindenben. Ezért 1903-ban bevonják útlevelét. A kemény diktatúra szükségességét az író nem kérdőjelezte meg, de hasonlóan 1917-hez most is féltette az értelmiséget. 1936-ban Sztálin rájön arra, hogy az író nem írta meg róla a megígért életrajzot. Gorkijt barátság fűzte Kirovhoz, akit Sztálin már korábban megöletett.

Sztálin le akart számolni az egész bolsevik generációval. Nyilvánvaló volt, hogy ezen elhatározását Gorkij nem helyeselte. Kirov halálát követően Gorkij találkozni akart a nyugatiakkal (pl. Louis Aragon). Kétségtelen tény; hogy Gorkijnak volt egy titkos naplója, melybe számos olyan körülményt jegyzett be, amelyek kompromittálóak voltak Sztálinra és környezetére. Ezt a titkos naplót Gorkij szeretője Budberg báróné őrzi Londonban. Gorkijt félelem fogta el, állandóan attól tartott, hogy séta közben egy kocsis elüti. Egykori felesége a XX. Kongresszus után a következőket mondta el egy amerikai újságírónak, akihez bizalmas barátság fűzte: „*El tudnám mondani az igazat, de ha elmondanám, hogy miként halt meg, hosszú napokon át nem tudnék aludni.*

És félnék...”

HOROSZKÓP

**a Szűz jegyében (augusztus 23-
szeptember 22) születetteknek**

Szerződése, megállapodásai, együttműködése és partnerkapcsolatai kerülnek az előtérbe, és főként a 12-i napokban élveznek minden másval szemben előnyt. A 26-i erős Holdhatásra vagyoni gyarapodásának, kereseti viszonyainak, bevételeinek kérdései és az új tőke források foglalkoztatják. Fokozottan figyeljen karrierjére, az első két hétben keresse a nagyobb szakmai tekintély elérésének lehetőségét. Szeptember 12-e után nem árt, ha felvonul a közéleti hadszíntéren is.

A hónap általános jellege:

Az élet javaival van elfoglalva, amelyeket a hónap során megkeresett pénzekből vásárolhatott magának. S mind ezen szerzeményei csak gyarapodni fognak szeptember 19-e után. Elemében érzi magát, hiszen a Nap most az Ön születési jegyében a Szűzben tartózkodik. A hónap vége felé pénzügyi helyzete megszilárdul és új tőkét hasznosíthat.

Részletek:

Szeptember 23-a után változtathat szexuális technikáján. A tetszés utáni vágy képzeletét felgyújtja, eredeti udvarlási módokon törli a fejét, vendégségeket rendez; mindez szerelmi életének megújulását, átértékelését szolgálja.

Vonzások és taszítások:

Vonzalmi a megvalósítható ötletekkel teli, intellektuális, levegős típusokhoz kötik. Valóban, a Mérleg és a Vízöntő egyéniségekkel szoros belső kapcsolatba kerülhet. Egyszerűen imponál Önnek az a tény, hogy ők mindig elvégzik a rájuk eső munkát, és azt követően közös tevékenységük már az Ön irányítása alatt állhat. Szeptember 12-e körül sógorai és sógornői képezik társaságát. Az Ön legnagyobb tétjei most azok az emberek, akik értenek a pénzügyekhez és a gazdagsághoz. A boldogságot- és hasznothajtó szeptember vége felé velük kell szöveteznie.

Hogyan oldja meg problémáit?

Legyen egy kicsit szokatlanabb, feltűnőbb megjelenésű, amit ruhatára felfrissítésével érhet el. Mérje fel helyzetét, hiszen ebben a hónapban tökéletesen tisztába jöhet Önmagával és másokra gyakorolt hatásával.

Bizalmas

Szeptember 3-a és 18-a között felgyorsíthatja az életét, szexisebbé, kellemesebbé alakíthatja az események sodrását.

Könyvismertető

Dr. Domonkos János: A hazai könyvpiac látványos sikere — a Csang-könyv

Dr. Stephen T. Csang: Az öngyógyítás teljes rendszere c. munkája hazánkban is megjelent és nagy sikert aratott. A szerző nemzetközi hírnévnek örvendő tudós. Nagypapa híres orvos volt, akinek apja Ce Hszi császárné személyes orvosaként és az Egyesült Királyságban az első kínai nagykövetként tevékenykedett. Csang doktor a kínai és a nyugati orvostudománnyal egyaránt foglalkozott, s az orvosi diploma mellett jogi, filozófiai és teológiai doktorátust is szerzett. Világszerte előadásokat tart a taoizmus különféle aspektusairól. A témában szerzett elméleti és gyakorlati ismereteit összegzi könyvében.

Munkája a valódi taoista tanítások (mint pl. a test és a szellem egyesülésének elve) hű tükre, teljes mértékben tudományos igénnyel készült.

Szerencsés, hogy a kötet kézikönyvszerű szerkezetben íródott. A szerző a gördülékény és az olvasmányos írásmód mellett a lényeges információkra koncentrálni a vezényszavak tipográfiai kiemelésével segíti a könnyebb megértést, a memorizálást és a visszakeresést. Olvasmányossága ellenére sem esik a bőbeszédűség hibájába, valamennyi témát csak egyszer érint. Minden fejezet után időt enged az olvasónak a „tananyag” átgondolására, a jegyzetelésre.

A kínai bölcelet és filozófia egyik központi fogalma a tao, ami nem más, mint az út, amin a mindenség halad. A tao nem adható vissza egyetlen fogalommal, valamiféle létezőt jelent, amiből minden származik.

A taoizmus: kínai vallási és filozófiai

tanítás, amely a Lao-Cennek tulajdonított Tao-Te King című filozófiai tan-költeményre vezet vissza tételeit. Későbbi formában azonban a régi kínai néphiedelmek elemeit foglalta magába. Egyik irányzata a különböző mágikus, jógyszerű gyakorlatok segítségével az életelixír titkának kutatása.

Az öngyógyítás teljes rendszere c. munka belső taoista gyakorlatok gyűjteménye. Olyan mű, amely a taoista filozófia egy sajátos arculatát mutatja be. Mielőtt a könyv rátérne a belső taoista gyakorlatokra röviden ismerteti a taoizmus nyolc alapkövének lényegét. (A filozófia, az éltetés, a kiegyensúlyozott táplálkozás, az elfelejtett táplálkozás, a gyógyítás művészete, a szexuális bölcsesség, az önuralom és a siker tao-ja).

A taoizmus nyolc pillére a hétköznapi élet minden jelenségét lefedi. Az integrált ember a régi Kínában arra törekedett, hogy egyensúlyban tartsa az élet minden pontját, legyen az művészi, tudományos vagy gyakorlati.

A könyv a gyakorlati tanácsok sokaságával szolgál. Megtanulhatjuk, hogy miként védik a belső taoista gyakorlatok a belső szerveket, miként őrzik a szervezet egészségét és fiatalságát. Ha elsajátítjuk a belső taoista gyakorlatokat, akkor megtudjuk hogyan gazdálkodjunk az élethez szükséges energiákkal. Ezt az energiát felhasználhatjuk magunk és mások gyógyítására, valamint arra, hogy testben és lélekben egészségesek maradjunk.

A rendszer megfelelő alkalmazása esetén új módon fogjuk látni a világot, életünk hosszabb és boldogabb lesz. Szellemi képességeink megsokszorozódnak.

„Ne feledjék (figyelmeztet a szerző), ha külső gyakorlatot végeznek, belső gyakorlattal kell párosítani. De amikor csak belső gyakorlatok kerülnek sorra, a külső gyakorlatok elhagyhatók.”

A régi taoisták, tanulmányozva és alkalmazva a természet fizikai törvényeit és a gyógyítás természetes módszereit, kialakították a belső gyakorlatokat. Ezek egyik fontos sajátossága, hogy a test beteg részeit egészséges állapotukba hozzák vissza. Ezek a belső gyakorlatok megfelelően kombinálva az öngyógyítás kitűnő rendszerét alkotják. Aki ezeket a gyakorlatokat naponta elvégzi, nemcsak a betegségektől és a fájdmaktól szabadul meg, hanem a szívéből áradó belső jóérzést is megélheti.

Az állatoktól inspirálva öt gyakorlatot dolgoztak ki: a sárkány, a tigris, a medve, a sas és a majom gyakorlatokat, mert azt állapították meg, hogy ezen állatok bizonyos mozdulatai képesek gyógyítani az embert.

A könyvben található bioritmus táblázat akkor válhat használhatóvá, amikor meg kell állapítani a rosszullétek organi-

kus okait és ki kell egyensúlyozni a szerv energiaszintjét a megfelelő gyakorlatok segítségével.

A régi taoista bölcsek az állatok közül kiválasztottak hármat, amelyek hosszú életükről voltak híresek. Ezek a következők: a szarvas, a daru és a teknősbéka. Gondosan tanulmányozták ezek viselkedését és mozgáskultúrájukat emberre alkalmazták gyógyító hatású gyakorlatok keretében.

A kövérség veszélyes az egészségre. A túlsúly szellemi és fizikai téren is fárasztja a szervezetet. A vérben összegyűlt zsírfélések magas vérnyomást okoznak. Azt mondják, hogy amikor az altest nagyobb mint a mellkas, ideje készülni a temetésre. A könyv testsúlycsökkentő gyakorlatokat is tartalmaz. De találunk még folyamatos egészségmegőrző specifikus gyógyító gyakorlatokat is a kötetben.

A könyvet a Top Trading Hungary Kiadó jelentette meg. Mindenkinek ajánlom szíves figyelmébe!

Mac Jameson: Előléptetés—minden áron (folytatás)

(Az *Unser Schaffen* c. osztrák testvérlapból fordította: Kas László)

Milfred Chapham remegett mint a nyárfalevél. Rémulten meredt a vigyorgó férfira, aki még mindig sakkbán tartotta őt fegyverével.

—Csalhatatlan, tiszta logikával gondoltam át az egész folyamatot—folytatta szarkasztikus hangján O Brien.—A cég valamennyi alkalmazottja tanúsíthatja, hogy ön az utóbbi időkben szinte állandóan túlórázott. Szellemi és fizikai állóképességét túlterhelte; ennek látható nyomai senkiben nem hagytak kétséget afelől, hogy a

„legjobb” úton halad az idegösszeroppadás felé. Ebből az állapotából csak az öngyilkosságban található menedéket.

— Ezt ön sohasem fogja rám bizonyítani — vetette közbe Capham. — A rendőrség természetesen nyomozást indít majd és a maga alibijét is felül fogja vizsgálni. Önt, mint az én pozícióm potenciális várományosát megkülönböztetett alapossággal fogják kihallgatni.

Chapham láthatóan kifogyott az érvelésből; mosolyt erőltetett arcára, majd a vesztesre állók bizonytalanságával folytatta:

— Nagyon össze kell szednie az eszét, O Brien! A fejét, a nyakát kockáztatja!

— De kedves barátom — folytatta fölényes bizalmaskodással a titkár — csak nem gondolja komolyan, hogy ha én egy olyan felelős posztra aspirálok, mint az ön és erre mások és magam által is alkalmasnak ítéltetek, akkor elkövethetek egy ilyen szarvashibát? Ne legyen erre gondja, ne aggódjon értem! Alibim tökéletes!

Előkotort egy fényképet és odanyújtotta főnökének. Chapham megdöbben pillantott hol a képre, hol pedig O Brien arcára.

— Jól sejti uram, ez nem én vagyok, hanem az ikertestvérem, John O Brien! A felvétel Kaliforniában készült. Ott él ugyanis az én ikrem, akinek létezéséről itt Detroitban senkinek sincs tudomása. Jelenleg azonban itt tartózkodik. Most éppen a Howell-klubban vár rám. Elvállalta rövid időre személyem helyettesítését; ugyanabban az öltözékben, melyet most rajtam lát, játssza a szerepemet a klubban. Az ön halála után klubbéli kollégáim akár melyike egybehangzóan fogja bizonyítani, hogy a kérdéses időpontban — az ön öngyilkosságának időpontjában — én a klubban tartózkodtam. Az én testvérem szívesen vállalta ezt a megbízatást. Nem él ugyanis valami fényes anyagi körülmények között. Segítsége ellenszolgáltatásaként én élete végéig mentesíteni fogom őt anyagi, megélhetési gondjai alól.

Ismét egy pillantást vetett karórájára.

— Húsz perc múlva John testvérem elhagyja a klubhelyiséget azzal az ürüggyel, hogy friss levegőt szippantson... A valóságban azonban bevágja magát kocsijába és Kalifornia felé veszi az útját. Öt perccel később én belépek a klubba. Egyetlen ember sem fog arra gondolni, hogy aki eltávozott a helyiségből, majd visszatért oda, az két különböző személy lenne. Még kevésbé arra, hogy én, Jack O Brien követtem volna el ezt a tökéletes bűntényt!

A szánakozás legkisebb jele nélkül szegezte tekintetét áldozatára. Pisztolyával

megcélozta Chapham szíve táját, majd ujjá megfeszült fegyverének ravaszán...

Jack O Brien percnyi pontossággal lépett be a Howell klub ajtaján. Milfred Chapham már halott volt; további fényes karrierjének tehát semmi sem állott útjában. Nagyon szerencsésnek érezte magát. Senki sem látta, amint elhagyta a tetthelyet, az irodát. A későbbi tanúskodások alkalmával tehát alibijében senki sem fog kételkedni. Testvére már útban van Kalifornia felé, őt sem látta senki, amint beszállt a kocsijába. Minden óramű pontossággal működött!

Lárma és kurjongatás hangjai vágta mellbe, amint belépett az agyonfüstölt helyiségbe. Ám az előbbi meglegedett mosoly a pillanat tört része alatt görcsbe merevedett, megfagyott ajkain... Ikertestvérét pillantotta meg, amint az egyik bárszéken trónolt és tökrészenen édelgett egy platinaszőkével! Megbénultan állt a rettenetes látvány előtt...szemei kitágultak az iszonyattól.

— Halló Jack! — hangzott a teremből mindenfelől. Gratuláltak neki, vállát veregették elismerően. Csak úgy záporoztak felé a kérdések:

— Miért nem mesélt nekünk eddig ikertestvéréről? Tréfát űzött velünk hallgatásával, vagy mi? Honnan volt bátorsága félrevezetni bennünket? De el kell ismerünk, hogy jól sikerült a tréfája. Testvéreből a maga személyét véltük egészen addig, míg inni nem kezdett. John ugyanis — éles ellentétben önnel — egyáltalán nem bírja az alkoholt. Már a második whisky után elkezdte mesélni élettörténetét... meg azt, hogy most azért jött ide Kaliforniából, hogy önnek egy felbecsülhetetlen szolgálót, szívességet tegyen... Jöjjön Jack, igyunk erre az örvendetes együttlétre!...

(Vége)

Mihail Zoscenko:

A násznép

(Oroszból fordította Rab Zsuzsa)

Volyga Zavituskin, persze, sietett egy kicsit. Ezt a hibát bizony elkövette.

Elég az hozzá, hogy Volyga nem nézte meg alaposabban a menyasszonyát. Az igazat megvallva kalapka és kabát nélkül nem is látta valójában egyszer sem. A fő események ugyanis az utcán bonyolódtak.

Közvetlenül az esküvő előtt Volyga Zavituskin elment a menyasszonyával annak mamáskájához, hogy bemutatkozzék, s ez meg is történt, még mielőtt levetkőzött volna az előszobában. Úgyszólván futtában.

Megismerkedni pedig az villamoson ismerkedett meg Volyga Zavituskin a jövődöbelijével. Néhány nappal a házasságkötésük előtt. Amint a villamoson ült, kirajzolódott előtte a hölgyike alakja. Olyan kis takaros, rendes kisasszonyka volt. Téli kabátban.

A szíjba kapaszkodik, hogy az utasok fel ne taszítsák. Másik kezével valami csomagot szorít a kebléhez. A villamoson, persze, nagy a tolongás. Lökdösődnek. Állni bizony nem kellemes.

Volyga megsajnálta a kisasszonyt.

— Üljön a fél térdemre — azt mondja —, úgy mégis kényelmesebb.

— Ugyan — feleli a kisasszony. — Mer-ci.

— No, akkor legalább a csomagját adja ide! — erősködik Volyga. — Tegye csak ide a térdemre, ne zavartassa magát. Mégis csak könnyebb úgy kapaszkodni.

Nem, a csomagot sem adja oda. Vagy attól fél, hogy megfújják a csomagját, vagy

más egyébtől. Volyga Zavituskin mégegyszer felnézett rá és leesett az álla. „Uramisten — gondolta —, micsoda takaros képű kisasszonyok utaznak manapság a villamoson!”

Így zötyögtek két megállót. Hármat. Négyet. Végül látja Zavituskin, a kisasszony a lépcső felé nyomul. Feláll ő is. Ott jött létre ismeretségük a villamos lépcsőjén.

Megismerkedtek tehát. Együtt indultak tovább. És olyan gyorsan és idővesztés nélkül zajlott köztük minden, hogy Volyga Zavituskin két nap múlva megkérte a kisasszony kezét.

Az rögtön kimondta-e az igent, vagy sem, ezt nem tudjuk, tény, hogy a harmadik napon elmentek az anyakönyvvezetőhöz és megkötötték a házasságot. Alányarították a nevüket, majd az aláírás után kibontakoztak az igazi események.

A házasság megkötése után a mamácska lakására mentek a fiatalok. Ott persze nagy a sürgés-forgás. Asztalt terítenek. Nagy sereg vendég. Egyszerűen családi ünnepségre gyűltek össze és most várják a fiatalokat.

Ifjú hölgyek és lovagjaik elhelyezik a tányérokat, üvegeket bontanak.

Volyga Zavituskin már az előszobában elvesztette szem elől ifjú hitvesét.

Balszerencséjére rögtön körülvették mindenféle mamuskák és rokonok, elárasztották gratulációikkal és bevonszolták a szobába. Locsognak, a kezét szorongatják, faggatják, hol dolgozik, melyik szövetkezetben.

Látja Volyga, hogy baj van — nem

tudja, hogy a sok nőszemély közül melyik is a felesége. A szoba tele hajadonokkal. Az utcáról, az erős fényről belépve minden forog előtte. Ha agyonütik, sem tudja megkülönböztetni egyiket a másiktól.

„Uram teremtöm — gondolja Vologyka —, ilyen még nem történt velem! Melyik lehet az én ifjú feleségem?”

Járkálni kezd a szobában a sok hajadon között. Hol az egyikhez csapódik, hol a másikhoz. Azok elég kelletlenül viselkednek, egyik sem mutat különösebb örömet.

Vologya egy kicsit meg is ijedt. „Lám —gondolta —, ilyen ütődött vagyok, hogy még a tulajdon feleségemet sem tudom megtalálni!”

Akkor már a rokonok is kezdtek csúnyán nézni rá — mit kereng ez az ifjú férj, mint a kerge birka, mit veti rá magát mindenkire? Vologyka végül megállt az ajtóban, ott ácsorgott csüggedten.

„Hálát adok az Istennek — gondolja —, ha végre asztalhoz ülünk. Majd ott eldől minden. Aki mellém ül, ő lesz az. Bár csak az a kis kenderszőke volna! Még utóbb valami rondaságot dugnak mellém, azután tessék, élj vele!”

Eközben a vendégek az asztalhoz szivárogtak.

A mamácska a Krisztus szerelmére könnyörög, hogy várjanak még egy kicsit, ne üljenek le. De a vendégeket zablával sem lehetne visszafogni, egyenesen rávetik magukat a harapni- és innivalóra.

Vologya Zavituskint végre odavonszolják a fő helyre. Melléje, egyik oldalára, leültetnek egy hajadont.

Ránéz Vologyka, és nagy kő esik le a szívéről.

„No né — gondolja —, milyen kis helyes. Egészen csinoska. Kalap nélkül még takarosabb. Az orra nem kéredzkedik úgy kifelé a kalap széle alól.”

Túláradó örömeiben bort töltött magának és neki, s hozzáfog, hogy csókkal köszöntse hitvesét.

Ekkor történt a végkifejlet.

Kiabálás támadt, itt-ott zokogás.

— Hiszen ez egy ütődött kurafi! — lár-máznak. — Minden nőre rámászik. Ifjú felesége még asztalhoz sem ült, öltözködik, ez még addig is mással gyakorlatozik!

Kitört az abszolút zűrzavar és félreértés.

Vologykának persze tréfára kellett volna fordítania az egészet, de ő ehelyett megsértődött. A nagy felfordulásban valamilyen rokon jól tarkón zuhintotta egy butéllával.

Vologyka ordít:

— Ördög igazodik itt ki! Ideültetnek mindenféle fehérnépet, én meg törjem a fejemet!

Megjelenik a menyasszony is hófehér leplében. Kezecskejében virágcsokor.

— No megálljon! — sikoltja. — Ezt még megkeserüli!

És persze megint zokogás, ricsaj, hisztéria.

A rokonok hajtani kezdték Vologykát kifelé a lakásból.

Vologyka könnyörgőre fogja:

— Legalább hadd harapok valamit! Reggel óta egy falatot sem ettem emiatt a huzavona miatt!

A rokonok azonban egy emberként legurították Vologykát a lépcsőn.

Vologyka Zavituskin másnap, munka után elment az anyakönyvi hivatalba, és elvált.

Ott meg se lepődtek.

—Nem baj — azt mondják —, előfordul az ilyesmi.

És elválasztották.

Megyei tudósítások

Csik Lajos: Jubileumi ünnepség Somogyban

A MVGYOSZ Somogy megyei Szervezete fennállásának 35. évfordulója alkalmából kirándulással egybekötött ünnepséget szervezett 1992. július 25-én.

Kaposvárról két autóbusz indult a zselici táj erdővel, dombokkal körülvett nevezetes településére, Szennába. Az első autóbuszban a barcsi, a nagyatádi és a kaposvári körzeti csoport tagjai, míg a második buszban a marcali csoport tagjai foglaltak helyet.

Az ünnepségen száz fő volt jelen, köztük vendégként a Zala megyei szervezet titkára és felesége.

Szennába érve megtekintettük a híres szabadtéri néprajzi gyűjteményt, amely egyedülálló kezdeményezésként jött létre Somogyban. A gyűjteményben a népi barokk stílusú, festett kazettás mennyezetű református templom és a mellette lévő favázás talpasházak (Rinyekovácsiból, Csökölyből és Kisbajomból) vannak. Ezután a falu közepén lévő étterembe mentünk, ahol terített asztalok vártak bennünket. A Somogy megyei szervezet elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd kulturális program következett. Juhász Imre vak költő sorstárs verseiből hang-

zott el összeállítás.

Ezután egy csodálatosan szép erdőrészen állt meg autóbuszunk, ahol Dékány György harmonikakíséréte mellett tánccal, kötetlen beszélgetéssel folytatódott a program. A vidám hangulat a késő délutáni órákig kitartott.

Nagy Tibor: Helyiségavató ünnepség Zalában

A MVGYOSZ Zala Megyei Szervezete 1992. július 23-án tartotta iroda- és klubhelyiségének avatóját Nagykanizsán, a Kinizsi utca 2.sz. épületben.

Országos Elnökségünk egyik 1990. évi üléséről készült tudósításban (mely a Vakok Világában is megjelent) a megyei szervezetek munkájáról is tudomást szerezhettünk. Ebben arról is szó esett, hogy szervezeteink vásárolhatnak saját tulajdonukba kerülő ingatlant. A hír hallatán merültünk bele a vagyonszerzési munkába. Keresés után, nem messzire a volt irodánktól, 1991. nyarán találtunk is egy nagyon kedvező helyiséget, mely annyira megnyerte tetszésünket, hogy hamarosan hozzákezdhattünk a vásárlás lebonyolításához. Mivel megyei szervezetünk a szükséges összegnek csak a töredékével rendelkezett, ezért szövet-

ségünk központjától kértünk segítséget. 1991. novemberében felkerestük a Zala Megyei Önkormányzati Közgyűlés elnökét, dr. Pálffy Dénest, aki a testület nevében félmillió forinttal járult hozzá a helyiség megvásárlásához. Ezzel egyidőben felvettük a kapcsolatot dr. Kereskay Istvánnal, Nagykanizsa Megyei Jogú Város polgármesterével, aki szintén támogatásukról biztosított bennünket. Így még 1991. decemberében megkötöttük az adás-vételi szerződést a volt tulajdonosokkal. Az említett támogatók segítségével 1,9 millió forintért sikerült megvásárolnunk iroda- és klubhelyiségünket.

Az épület felújítási munkálatait nagyrészt a sorstársak társadalmi munkájával végeztük el. Ez év márciusában költözhattünk új helyiségünkbe. Azóta a még hiányzó munkákat el tudtuk végezni, majd ezután megtörtént az avató rendezvény.

Nagy Tibor, a megyei szervezet titkára köszöntötte az ünnepség résztvevőit, köztük dr. Pálffy Dénest, dr. Kereskay Istvánt és szövetségünk központjának vezetői közül Erhartné dr. Molnár Katalint, Cserna Sándor hivatalvezető helyett, dr. Szigeti György országos elnökségi tag, parlamenti képviselőt, továbbá a megye minden részéről szép számmal megjelent tagtársakat.

Az üdvözlő szavak után dr. Kereskay István avatta fel a korábban lakásnak használt épületet. A polgármester kiemelte, hogy a korábbi 18 négyzetméteres helyiség után közös összefogás eredményeként költöz-

hetek mostani saját székházukba. Ezek után átadta a szépen berendezett iroda- és klubhelyiséget.

Erhartné dr. Molnár Katalin elmondta többek között, hogy a szövetség törvényben meghatározott módon részesül költségvetési támogatásban. De ez csupán működésének legszükségesebb feltételeihez elegendő. Ezért is fontos az, hogy Zala megyében segítőkre, támogatókra találtak. Hangsúlyozta, hogy országos viszonylatban mindössze három, vagy négy megye büszkélkedhet ilyen korszerű és hasonlóan tágas épülettel.

Dr. Pálffy Dénes köszöntőjében méltatta az összehangolt és gyors szervezést és a sorstársak által végzett társadalmi munkát. Az önkormányzat nevében megígérte, hogy a jövőben is támogatják a szervezetet. Végezetül sikereket kívánt a további munkákhoz.

A megyei szervezet titkára köszönetet mondott a segítőknek a nagyértékű támogatásért, a tagtársaknak pedig a sok társadalmi munkáért. Az ünnepség végén a sorstársak birtokba vehették a helyiségeket. Ezután három tagtársunk: Horváth Tivadar, Kis Levente és Sirok János gondoskodott a jó hangulathoz szükséges zenéről. A sikeres rendezvény a késő esti órákban ért véget. A vezetőség reméli, hogy ez a fordulópont a megyei szervezet életében a résztvevőknek maradandó élményt nyújtott.

F-né Hidvégi Andrea

Dianetika — az elme tudománya

Századunkban az ember már az atom szerkezetét kutatja és a csillagokat ostromolja, de saját elméjéről nem tud többet, mint a csörgődobbal gyógyító sámán.

Ron Hubbard a harmincas években kezdett érdeklődni az elme működése iránt. A háború befejezése után érkezett el az áttörés: olyan technikát dolgozott ki, melynek alkalmazása lehetővé teszi az embereknek, hogy teljesebb, boldogabb életet éljenek. Módszerének a dianetika nevet adta (Dia görögül: át, keresztül; nous jelentése:— elme, lélek).

A dianetika—nem pszichiátria, nem pszichoanalízis, nem pszichológia, nem csoportterápia, nem betegségek kezelése, hanem az emberi elme tudománya.

A dianetika alaptételei:

- 1. Az ember alapvetően jó.
- 2. Mindenkiel megesik, hogy indulatosan, ésszerűtlenül viselkedik és ez számára problémát jelent.
- 3. Nincs teljes öntudatlanság. Az elme mindent feljegyez, legfeljebb az egyén tudatosan

nem képes rá visszaemlékezni.

- 4. Az elme zavarainak, a pszichológiai problémáknak az okai azonosíthatók és kiküszöbölhetők.

A dianetikának, mint elméletnek legfőbb erénye, hogy minden esetben működik.

Ami pedig csak jól hangzik, de nem működik, az nem dianetika.

A „dianetika: a lelki és szellemi egészség modern tudománya” c. könyv először 1950-ben jelent meg. A mai napig több mint 15 millió példányban fogyott el; töretlen népszerűségnek örvend. 1991-ben a Publishes Weekly magazin népszerűségi listáján az első tíz között szerepelt. A World Almanach az elmúlt év öt legolvasottabb könyve között említi. Az USA Kongresszusi Könyvtárából német és angol nyelven a könyv magnóka-zettán is kölcsönözhető.

A téma iránt érdeklődőket várjuk szeptember 16-án, szerdán du. 5 órakor a szövetség székházának kultúrtermében a „Bevezetés a dianetikába” című előadásra.

Pis Mátyásné

Kötésminták

Tulipánminta csavarással (haladóknak). Betétminta is lehet. 22-vel osztható szemek. A páros sorok fedettek. Minden páros sorban a ráhajtást simán kell lekötni.

1. 2 sima, 7 fordított, 4 sima, 7 fordított, 2 sima.
3. 2 sima, 7 fordított, 2 sima, 1 ráhajtás, 2 sima, 7 fordított, 2 sima.
5. 2 sima, 7 fordított, 2 sima, 1 ráhajtás, 1 fordított, 1 ráhajtás, 2 sima, 7 fordított, 2 sima.
7. 2 sima, 6 fordított, 2 szemet simán egybe, 1 sima, 1 ráhajtás, 3 fordított, 1 ráhajtás, 1 sima, 2 szemet simán egybe, 1 leemelt, 1 sima, áthúzó, 6 fordított, 2 sima.
9. 2 sima, 5 fordított, 2 szemet simán egybe, 1 sima, 1 ráhajtás, 5 fordított, 1 ráhajtás, 1 sima, 1 leemelt, 1 sima, áthúzó, 5 fordított, 2 sima.
11. 2 sima, 3 fordított, 4 szemet balra csavar (2 szemet segédűn a munka elé helyezünk, 2 sima, majd a segédűről 2 sima), 7 fordított, 4 szemet jobbra csavar (2 szemet segédűn a munka mögé helyezünk, 2 sima, segédűről 2 sima), 3 fordított, 2 sima.
13. Mint a 11.
- 15.,17. Megegyező sorok: 2 sima, 3 fordított, 4 sima, 1 fordított, 2 szemet fordítottan egybe lekötök,

1 ráhajtás, 1 fordított, 1 ráhajtás, 2 szemet fordítottan egybe lekötök, 1 fordított, 4 sima, 3 fordított, 2 sima.

19. 2 sima, 3 fordított, 4 sima, 2 fordított, 2 szemet fordítottan egybe, 1 ráhajtás, 3 fordított, 4 sima, 3 fordított, 2 sima.
21. 2 sima, 3 fordított, 2 sima, 1 ráhajtás, 1 sima, 1 leemelt, 1 sima, áthúzó, 5 fordított, 2 szemet fordítottan egybe lekötök, 1 ráhajtás, 2 sima, 3 fordított, 2 sima.
23. 2 sima, 3 fordított, 2 szemet simán egybe, 1 ráhajtás, 1 fordított, 1 ráhajtás, 1 sima, 1 leemelt, 1 sima, áthúzó, 3 fordított, 2 szemet fordítottan egybe, 1 ráhajtás, 1 fordított, 1 ráhajtás, 1 leemelt, 1 sima, áthúzó, 3 fordított, 2 sima.
25. 2 sima, 2 fordított, 2 szemet simán egybe, 1 ráhajtás, 3 fordított, 1 ráhajtás, 1 sima, 1 leemelt, 1 sima, áthúzó, 1 fordított, 2 szemet fordítottan egybe, 1 ráhajtás, 3 fordított, 1 ráhajtás, 1 leemelt, 1 sima, áthúzó, 2 fordított, 2 sima.
27. 2 sima, 2 fordított, 2 szemet fordítottan egybe, 4 fordított, 1 sima, 1 leemelt, 1 sima, áthúzó, 2 sima, 4 fordított, 2 szemet fordítottan egybe, 2 fordított, 2 sima.
- 29.,31. megegyezik: 2 sima, 7 fordított, 4 szemet jobbra csavar, 7 fordított, 2 sima.

Pinvicski György:

Búcsúzunk Nagy Györgynétől

Alig temettük el Finta Gábort, aki évtizedeken keresztül volt a Braille-nyomda (talán pótolhatatlan) karbantartó műszerésze, amikor kaptuk a hírt, hogy elhunyt Nagy Györgyné, a Tolna megyei szervezet volt titkára.

Temetésére június 23-án került sor Dombóváron.

Ravatalánál a családtagokon kívül jelen voltak sorstársai, barátai, ismerősei. A megyei szervezet nevében dr. Zsámár György, a Tolna megyei szervezet alelnöke búcsúzott. Búcsúbeszédében kiemelte, hogy Nagy Györgyné három évtizeden át dolgozott, mint a megyei szervezet titkára.

Most, amikor életének 73. életévében bekövetkezett halála miatt búcsúznunk kell tőle, tekintsünk vissza röviden életútjára.

Nagy Györgyné (Nyers Teréz) 1919. szeptember 26-án született Dombóváron. Iskoláit a Vakok Intézetében végezte, ahonnan 1936-ban került ki. Munkába állt, s később kefekészítő üzemet létesített, ahol sorstársai részére is kereseti lehetőséget biztosított egészen az államosításig. Amikor a szövetség vissza-

kapta autonómiáját és megindult vidéken is a szervező munka, a Somogy megyei regionális szervezet elnökségében tevékenykedett. 1959-ben, amikor a Tolna megyei szervezet kivált a Somogy megyei regionális szervezetből, dombóvári székhellyel megalakult az önálló megyei szervezet, melynek titkára lett. E megbízatásának ciklusról-ciklusra, harminc éven át, 1989-ig tett eleget.

Titkári munkáját a tagság iránti felelősségérzettel, türelemmel és kitartó szorgalommal végezte. A megyei szervezet tagjai szerették és rendkívül tisztelték. A gondok, problémák megoldásáért küzdött, harcolt, hogy sorstársainak minél kedvezőbb megélhetési lehetőséget biztosítson.

A MVGYOSZ Országos Elnöksége először Louis Braille-Emlékéremmel, majd a Louis Braille-Érdemérem arany fokozatával tüntette ki kiemelkedő munkássága elismeréseként.

Az Országos Elnökség nevében búcsúzom Terikétől és köszönetet mondok neki és családjának mindazért, amit sorstársai érdekében tett. Emlékét szívünkben őrizzük!

Túrkevei nyaralás

(Csengeri István írása nyomán)

Egy remek hét élményeit szeretném megosztani a kedves olvasókkal. A Felnőttkori Látássérültek Baráti Köre hivatalosan feloszlott ugyan, de tagjai közül jónéhányan továbbra is tartjuk a kapcsolatot, s ez év június 27-től július 4-ig egy közös üdülésre került sor Túrkevéen. A program Sallai Margit sorstársnőnk kitűnő szervezésének volt köszönhető, aki már

tavaly is szülővárosába invitálta sorstársait. Nem is csalódtak: sem a múlt nyáron, sem az idén.

Megérkezésünket követően elhelyezkedtünk kényelmes szálláshelyünkön, a város kolégiumában. A szomszédos étteremben várt ránk az ízletes ebéd és a figyelmes kiszolgálás.

Túrkevéen nagyon kellemes, tiszta vízű strand található, ahol a fürdőzni és napozni

vágyók élvezhették a nyarat. Meglepetésemre a csoport tagjainak ingyenesen biztosították a strandolást. Nagy élményt jelentett az is, hogy hintóval vittek bennünket városnézésre. Ellátogattunk a szomszédos Mezőtúrra is, ahol megtekintettük a híres Fazekas Múzeumot. A különböző programok közepette is sokszor volt alkalmunk a kótetlen beszélgetésre, a pihenésre. Aláfestésül a madarak csicsérgése szolgált.

A búcsúest nagyon jó hangulatban zajlott. A bográcsban birkagulyás rotyogott. Jutott mindenkinek bőségesen. A vacsorát követően nagyon vidám hangulatban idéztük fel a közös élményeket és fogadalmat tettünk, hogy jövőre ugyanitt találkozunk. Így legyen!

Hirdetések

Szlovákiában élő 25 és 26 éves magyar házaspár Magyarországon vagy a környező országokban élő ugyancsak magyar házaspárokkal levelezne. Cím: Nagy Lajos és Mária

Saratovské 31 Levice 93405 Cseh-Szlovákia

Kolozsvárott élő 31 éves telefonkezelő sors-társnő magyar levelezőtársakat keres. Cím: Bodnaruk Gabriella. Romínia, Cluj, Str. Pasteur 24/6.

68 éves gyengénlátó nő keresi korban hozzáillő gyengénlátó férfi ismeretségét, aki független, teljesen egyedül él, nincs hozzátartozója, nem dolgozik és kölcsönös szeretetre vágyik. A levelet síkírásban a szerkesztőségbe kéri "Ószirózsa jeligére".

Nyomdász vállalkozó vakok részére vállalja névjegykártyák, borítékok, meghívók, számlatömbök és egyéb nyomdai termékek gyors, pontos elkészítését. Jelentkezni lehet Domján István-nál, a 06-60-16751-es (Budapest) telefonszámon.

Felhívom számítógéppel rendelkező (IBM PC kompatibilis) tagtársaink figyelmét, hogy szövetségünkben a Számítástechnika c. hetilap szöveges állomány formájában 5,25"-s floppy lemezen kéthetenként rendelkezésre áll, illetve az elmúlt közel fél év anyaga archivált formában egy lemezen. Kérem, hogy cserелеmezt szíveskedjenek hozni Csák Valériához. (Ecsedi Csaba)

Eladó egy jó állapotban lévő Csepel gyártmányú női vázas tandem kerékpár. Irányár: 15 ezer forint. Érdeklődni lehet munkanapokon 14.30—19.00 óráig a 06-72-13833-as telefonszámon.

Törpezongorát, vagy pianínót bérelnék, esetleg méltányos áron megvásárolnék. Leveleket „Zongora” jeligére kérem a szerkesztőségbe juttatni.

Eladó egy VIDEOTON—AKAI, quartz vezérlésű automata lemezjátszó. Ára: 4 ezer forint. Érdeklődni a 113-11-27-es telefonszámon lehet.

SZÉP A FÉNYKÉP F O R T E P A P Í R O N
SCHÖN SIND DIE BILDER AUF F O R T E P H O T O P A P I E R
YOUR PICTURES ARE NICE ON F O R T E P H O T O P A P E R S

PHOTO FILMS
PHOTO
AND PAPERS

FÉNYKÉPEZÉSHEZ HASZNÁLJA A FEKETE-FEHÉR ÉS SZÍNES
F O R T E A N Y A G O K A T !

BENUTZEN SIE ZUM PHOTOGRAPHIEREN DIE SCHWARZ-WEISSEN
UND FARBIGEN F O R T E M A T E R I A L I E N !

USE IT TO THE BLACK-AND-WHITE AND COLOR
P H O T O - M A T E R I A L S M A D E B Y F O R T E !

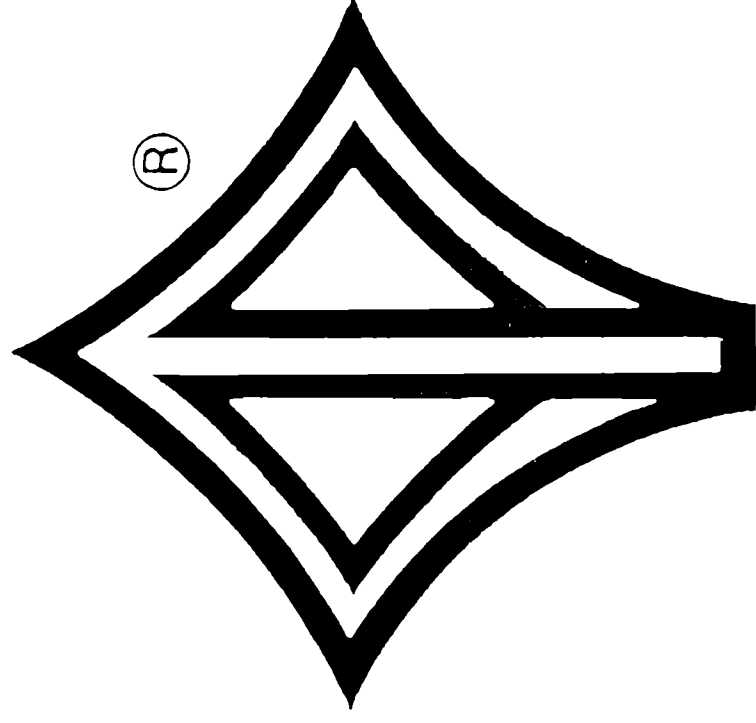
F O R T E F O T O K É M I A I I P A R

2801 VÁC, VÁM UTCA 3. PF. 100. TELEX: 22-5022
HUNGARY

*Sport- és
szabadidőruházat*

*Sport- és
szabadidőruházat*

*Sport- és
szabadidőruházat*

SENIOR

VÁCI KÖTÖTTÁRUGYÁR

Gyártja:

PROXERV az ön partnere !
Informatikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Budapest, 1052 V. Fehérhajó u. 2. ☎ 1-374-255

Számítástechnikai tanácsadás, rendszerfejlesztés

TITKÁR iroda automatizálási rendszer

- ☞ Partner nyilvántartás és céginformáció
- ☞ Lekérdezések
- ☞ Levelezés hat nyelven, szövegszerkesztővel
- ☞ Ki- és bejövő iratok iktatása
- ☞ Határidő nyilvántartás, időpont egyeztetés
- ☞ Feljegyzések kezelése
- ☞ Közvetlen telefax küldés és fogadás

Oktatás

- ☞ Alapfokú számítástechnikai ismeretek
- ☞ PC számítógép kezelés
- ☞ WORD szövegszerkesztő

Műszaki szolgáltatások

- ☞ Számítógépek és hálózatok telepítése
- ☞ Számítástechnikai eszközök javítása
- ☞ Szervíz

Komplex kereskedelmi rendszer

Export és belkereskedelmi modul

- ☞ Ajánlatok, engedélyek, kötések és a lebonyolítás kezelése
- ☞ VÁM 91
- ☞ Ügyletkövetés
- ☞ Teljeskörű gépi okmányolás
- ☞ Telefax kapcsolat

Import modul

- ☞ Megrendelések, ajánlatok, engedélyek, kötések és a lebonyolítás kezelése
- ☞ VÁM 91
- ☞ Ügylet követés
- ☞ Teljeskörű gépi okmányolás
- ☞ Telefax kapcsolat

Főkönyvi és folyószámla rendszer

- ☞ Analitikus és főkönyvi nyilvántartás
- ☞ Széleskörű lekérdezési lehetőséggel
- ☞ Állományszintű kapcsolat a kereskedelmi rendszerekkel

*Rendszereink egymással kapcsolhatók, modulonként is megvásárolhatók
Számítástechnikai segédanyag kereskedelem*

